

# Årsredovisning 2008

## Trelleborgs kommun





# Innehåll

## Inledning

Trelleborg en framgångskommun	4
5 år i sammandrag	5
Måluppfyllelse	6

## Verksamhet

Finansorn påverkar exploateringsverksamheten	10
Stärkt beredskap möter lågkonjunktorens effekter	11
Nu skapas framtidens Trelleborg	13
Trelleborg – en kultur- och idrottskommun att räkna med	14
Bygger bort brist på boenden för äldre och funktionshindrade	15
Ny konkurrens vässar gymnasieskolans programutbud	17
Stor inflyttning skapar starkt tryck på förskolan	18
Klimatsmarta invånare och levande vatten	20

## Förvaltningsberättelse

Omvärlden	22
Trelleborg	24
Resultaträkning	28
Balansräkning	30
Sammanställd redovisning	34
Finansiella nyckeltal	37
Personalredovisning	39

## Ekonomisk redovisning

Resultaträkning	43
Balansräkning	44
Finansieringsanalys	45
Noter	46
Balansräkningsenheter	49
Driftredovisning	51
Nyckeltal / Verksamhetsmått	52
Investeringsredovisning	55
Exploateringsredovisning	56
Sammanställd redovisning	58
Kommunens värdehandlingar	62
Panter och ansvarsförbindelser	63
Redovisningsprinciper	64
Ord och begrepp	65

# Trelleborg en framgångskommun

Trelleborgs kommun ligger strategiskt och länkar samman två expansiva regioner, södra Östersjön och Öresundsregionen. En god befolkningstillväxt och ett ökande näringsliv gör att vi ser ljus på framtiden. Under året har arbetet med att ta fram en vision för Trelleborgs kommun pågått. Året som gick hade en fortsatt god befolkningsutveckling. Under året ökade befolkningen med 539 personer, vilket ger en befolkningsmängd på 41 558 kommuninvånare vid årsskiftet.

Under året kom det efterlängta beskedet om att regeringen skjuter till medel genom den så kallade närtids-satsningen så att väg E6/E22 kan byggas ut till motorvägsstandard. Detta medför att den förskottering som Trelleborgs kommun var beredd att göra för att få till stånd motorvägsutbyggnaden inte blir aktuell.

I början av året invigdes Navigatorcentrum som ger ungdomar i åldern 18-24 år en dörr in från utanförskapet och flera dörrar ut till framtiden. Trelleborgs kommun startade även det sociala företaget LagOm Tjänst ekonomisk förening som ger personer som står långt från arbetsmarknaden möjligheter att komma i arbete och bryta långvariga bidragsberoenden. 2008 var också året då Modeshögsskolan invigdes i ny skepnad, nu som förskola, och personalkooperativet Månkatten slog upp portarna för sin förskoleverksamhet. Uddens förskola blev också färdig under året. Föreningarnas hus invigdes och beslut fattades om att bygga ett All-aktivitetshus i Anderslöv, efterlängta tillskott inom fritidssektorn. Beslutet om att museiverksamheten flyttar från Skyttsgården till gamla Tingshuset fattades också under året.

Trelleborg är en attraktiv ort för företagsetableringar. Merparten av den industrimark som fanns tillgänglig vid årets början såldes under året, mestadels på västra verksamhetsområdet. Förhandlingar slutfördes under året med Kockums Industrier AB, vilket resulterade i att företaget under 2009-2010 flyttar all sin verksamhet från Malmö till Trelleborg, till östra industriområdet. Trelleborgs hamn är fortfarande en viktig del av näringslivet i Trelleborgs kommun, även om godsmängderna avtog i slutet av året.

Inom Trelleborgs kommun finns en stor bredd inom idrotten. Året bjöd givetvis på de årligen återkommande turneringarna i taekwondo, rugby och hästhoppning. Ett

antal SM-guld i olika idrotter, både individuella och för lag har bärgats till Trelleborg. Dessutom har Trelleborgs FF och IFK Trelleborg Handboll fortsatt spela bra under året i sina respektive högsta serier. Under Paralympics i Peking deltog det svenska landslaget, med en trelleborgare med i laget, i goalboll som slutligen tog brons.

Trelleborgs kommun var under året med i två undersökningar där vi frågade våra kommuninvånare om deras uppfattning av Trelleborg. Positivt för båda undersökningarna är att kommuninvånarna är generellt sett nöjda med den verksamhet som bedrivs av Trelleborgs kommun. Undersökningarna gav några tips om förbättringsområden, vilket kommer hanteras i kommande års budgetarbeten och prioriteringsdiskussioner.

Internt inom Trelleborgs kommun påbörjades arbetet med framtagandet av en ny översiktsplan för Trelleborgs kommun. Ett planarbete som initierades och fullföljdes under året var detaljplaneprogrammet för området kring Smygehuk, Sveriges sydligaste udde och området däromkring.

Trelleborgs kommun antog under året visionen "Trelleborgs kommun ska vara en framgångskommun med hög livskvalitet och långsiktigt hållbar tillväxt" som kommer att genomsyra de kommande årens arbete, bland annat i budgetprocessen. Till vårt stöd i arbetet har vi verksamhetsidén "Vi ska i nära dialog med kommunmedborgarna, utifrån våra gemensamma resurser, erbjuda trygghet och god service i livets olika skeden i ett hållbart samhälle". Ett nytt resursfördelningssystem och därmed också en ny budgetmodell arbetades fram under året och kommer användas för första gången i samband med budget 2010. Ett nytt system som syftar till en bättre styrning och uppföljning av fattade beslut.

Med det konjunkturläge som råder i Sverige och omvärlden är det med tillförsikt vi ser framtiden an. Med goda gemensamma krafter inom politiken och genom många kompetenta och hängivna anställda kommer vi tillsammans att kunna förverkliga vår gemensamma vision om att Trelleborgs kommun ska vara en framgångskommun med hög livskvalitet och långsiktigt hållbar tillväxt.

*Ulf Bingsgård  
Kommunstyrelsens ordförande*

# 5 år i sammandrag

	Not	2004	2005	2006	2007	2008
Antal invånare		39 477	39 830	40 320	41 019	41 558
Skattesats (kr)		20,36	20,36	20,36	20,36	20,36
Nettokostnader inkl finansnetto (Mkr)		1 270,0	1 345,7	1 388,5	1 496,4	1 604,6
Nettokostnad per invånare (kr)		32 171	33 786	34 437	36 481	38 611
Skatteintäkter inkl generella statsbidrag (Mkr)		1 291,6	1 377,2	1 452,3	1 537,9	1 638,4
Årets resultat (Mkr)		21,6	31,5	63,8	41,5	33,8
Avskrivningar (Mkr)		66,7	70,8	76,0	78,0	87,7
Nettoinvesteringar (Mkr)		170,7	213,3	213,2	219,7	174,0
Låneskuld (Mkr)		46,7	157,3	220,5	252,1	258,8
Låneskuld/invånare (kr)		1 183	3 949	5 469	6 146	6 227
Eget kapital (Mkr)		1 143,9	1 175,3	1 239,1	1 271,5	1 305,3
Eget kapital per invånare (kr)		28 976	29 509	30 733	30 998	31 409
Likvida medel (Mkr)		76,5	138,2	150,4	103,0	154,0
Soliditet (%)		72,2	66,0	62,8	60,6	59,1
Utbetalda löner (Mkr)	1	736,1	762,7	807,9	840,0	862,5
Arbetsgivaravgifter (Mkr)	1	238,1	245,1	257,7	266,2	273,0
Antal årsarbeten	1	2 819	2 829	2 911	2 916	2 890

Utförliga kommentarer finns i den ekonomiska redovisningen.

Not 1: Ambulansverksamheten överfördes 1/1 2005 till Region Skåne, de historiska jämförelsetalen har därför minskats.

## Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2007-2010

Socialdemokraterna	20
Moderaterna	10
Sverigedemokraterna	7
Kristdemokraterna	4
Sveriges pensionärers intresseparti	4
Folkpartiet	2
Centerpartiet	2
Miljöpartiet	1
Skolpartiet	1
Totalt	51

# Måluppfyllelse

En god ekonomisk hushållning skapas genom att verksamheten i Trelleborgs kommun drivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt samt med en finansiering som långsiktigt garanterar verksamheten. Årsredovisningen är det slutliga uppföljningsdokumentet kring ett års verksamhet och ska ligga till grund för att besvara frågan om det övergripande målet, god ekonomisk hushållning, har nåtts. Allmänt kan sägas att det inte finns någon enkel definition eller något enkelt mätvärde på vad som kan anses vara god ekonomisk hushållning, varken verksamhetsmässigt eller finansiellt. Nämnderna ska redovisa måluppfyllelse i sina årsanalyser. Nedan följer ett urval av nämndernas mål och dess uppfyllelse.

## Kommunstyrelse

**Befolkningstillväxten förväntas enligt prognosen vara 528 personer för 2008.**

Trelleborgs folkmängd ökade med 539 personer under 2008. Målet är uppfyllt.

**I Skegrie ska ca 80 tomter färdigställas, i Tommarp 30 stycken och på Svartesejöömrådet vid Dalabadet ska ett område med ca 100 småhus påbörjas.**

Målet uppnåddes inte. I Skegrie färdigställdes alla de planerade tomterna, men i Tommarp hann bara ett tiotal hus uppföras. På Svartesejöömrådet är bygget framskjutet och reviderat till 80 hus.

**Arbetsplanen för motorvägsutbyggnaden mellan Trelleborg och Vellinge ska slutföras.**

Arbetsplanen beräknas vara klar tidigt under 2009 och igångsättande beräknas till sommaren 2009. Målet är inte uppnått under 2008, men kommer att nås i början av 2009.

## Fritidsnämnd

**Ny idrottshall på Liljeborgsskolan utökar tilldelning av tränings- och matchtider.**

Fastighetsförvaltningen uppför ny idrottshall på Liljeborgsskolan. Målet är ännu inte uppfyllt, men arbete för att nå målet pågår.

**Invånarna kan nå information hela dygnet genom webbföreningsregister.**

245 föreningar finns registrerade i kommunens föreningsregister. Målet är uppfyllt.

**Invånarna tillgodoses med fina och rena stränder.**

Stränderna är rensade enligt strandrensningens principen. Målet är uppfyllt.

## Kulturnämnd

**Central förvaltning: Att förvaltningen ska bli mer synlig.**

Förvaltningen har flyttat in i egna lokaler och har på så sätt blivit mer tillgänglig för allmänheten. Den nyskapade servicegruppen har gjort sitt för att förvaltningen ska vara mer synlig. Målet är uppfyllt.

**Bibliotek: En ny och utökad ruttplanering för bokbussen, ex. Stavsten.**

Upphandling av ny bokbuss har genomförts för leverans våren 2009. Bokbussens tidtabell revideras kontinuerligt. En av dessa revideringar innebär bland annat att Stavsten får besök av bokbussen varannan vecka. Målet kan anses vara delvis uppfyllt.

**Museum: Öka besöksantalen.**

Flytten till Tingshuset drog ut på tiden och på grund av det kunde inte verksamheten drivas fullt ut. Trots det så ökade besöksantalen något. Målet är uppfyllt.

**Musik & Dansskolan: Skapa en kulturskola.**

Målet uppnåddes i augusti. Inriktningar på film och teater kunde då läggas till de tidigare inriktningarna musik och dans.

**Parken: Öka de externa kunderna vid uthyrning av lokaler.**

Målet kan anses uppnått. Många externa gäster förlägger arrangemang och konferenser till Parken.

## Miljönämnd

**Begränsa klimatpåverkan.**

Miljönämnden är engagerad i projekt för insamling och tillvaratagande av tång och alger för produktion av biogas. Under 2008 påbörjades en förvaltningsövergripande grupp som ska se över dagvattenhanteringen i kommunen med målsättning att en dagvattenpolicy ska vara framtagen till år 2010. Arbetet med att uppfylla målet pågår.



### **Ett rikt odlingslandskap.**

En förvaltningsövergripande arbetsgrupp för framtagande av naturkulturplan har påbörjats och miljöförvaltningen deltar aktivt i detta arbete. Arbetet med att uppfylla målet pågår.

### **Räddningsnämnd**

**Bedriva systematiskt riskarbete inom farliga verksamheter.**

Målet är uppfyllt.

**Öka riskhänsynen i plan- och byggprocessen för att minska medborgarnas riskexponering.**

Målet är uppfyllt.

**Att genom rådgivning och information underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen om skydd och olyckor.**

Målet är uppfyllt.

### **Byggnadsnämnd**

Byggnadsnämnden har även detta år gjort satsningar i arbetsmetoder och arbetsmiljö som varit en förutsättning

för att klara den fortfarande stora ärendemängden. Det omfattande småhusbyggandet, som dock tvärbromsade i mitten på september till följd av den finansiella krisen, har hanterats effektivt men har också påskyndat behovet av mer planering för bostadsbyggande. Det har varit nämndens ambition under året att, prioriteringar till trots, inte allmänheten, exploatörer och företag skulle drabbas i sina behov av bygglovs- och planprövningar. Byggnadsnämnden bedömer att de av kommunfullmäktige uppställda målen för verksamheten för år 2008 har uppfyllts.

### **Fastighetsnämnd**

**Kvalitetssäkring av produkter: Varje områdesgrupp ska besöka tre skilda objekt.**

Ansvarsgrupperna har genomfört tre studiebesök under året. Målet är uppfyllt.

**Fortlöpande rapportera om gjorda besök till nämnden.**

Ansvarsgrupperna har rapporterat till nämnden på nästföljande sammanträde om gjorda iakttagelser samt synpunkter från både brukare och egen personal. Målet är uppfyllt.

**Lokalresursplanering:** Begränsa lokalutökningen.

Fastigheter ej nödvändiga för kärnverksamheterna har behandlats på nämndens sammanträden vid ett flertal tillfällen under året. Målet är uppfyllt.

**Avveckla fastigheter som inte behövs för kärnverksamheten.**

Flera objekt har lämnats för försäljning. Målet är uppfyllt.

## **Teknisk nämnd**

**Service:** Leveranssäkerheten för lagerlagda produkter skall vara minst 97 % utan minskad omsättningshastighet.

Uppföljning sker genom kontroll under minst en 3-månaders period. Utfallet var vid 2008 års utgång 99,0 % att jämföras med 99,5 % år 2007. Trots att utfallet minskat är målet uppfyllt.

**Service:** Införa verkstadsdatasystem för systematisk uppföljning av genomförda reparationer.

Verkstadsdatasystemet fungerar utan anmärkning. Målet är uppfyllt.

**Gata:** För Gata skall antalet obesvarade skrivelser vid varje månads avstämning inte vara mer än tio, pågående ärende ej inräknade.

Avstämning sker med hjälp av dagslistor. Antalet var sex per den 31 december 2008. Målet är uppfyllt.

**Park:** Genomföra två landsbygdsprojekt.

Alstad skola (samarbete med Fastighetsförvaltningen) och Smyge stadspark har genomförts under året. Målet är uppfyllt.

**Park:** Omarbeta annuellrabatter till perennrabatter.

Målet är inte uppfyllt.

**Energi:** Byte/ombyggnad av 40 gamla kabelskåp i syfte att nå förhöjd person- och driftsäkerhet i linje med den huvudsakliga målsättningen "ström till alla".

Endast sju kabelstationer är utbytta. Arbetet pågår, men målet är inte uppfyllt.

**Energi:** Minska utsläppen av farliga ämnen i naturen genom uppgrävning av minst 250 meter oljekabel för defragmentering.

Antal meter uppgrävd oljekabel för defragmentering uppgick vid årets slut till 375 meter. Målet är uppfyllt.

**Vatten & Avlopp:** Minska svinnet i ledningsnätet. Svinnet på vattendistribution bör understiga 12 %.

Läckaget uppgick till 20 % under 2008 och målet är därmed inte uppfyllt.

**Renhållning:** Mängden hushållsavfall skall inte öka genom att ge kommuninvånarna tillgång och motivering till källsortering. När målet fastställdes uppgick mängden hushållsavfall till 259 kg/invånare och år.

Mängden hushållsavfall uppgick 2008 till 281 kg/inv och år, vilket är oförändrat mot 2007. Högkonjunktur med ökad konsumtion medför ökning som inte kunnat påverkas.

## **Skolnämnd**

**Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan ska överstiga 92 % vid utgången av vårterminen 2008.**

Målet är inte uppnått på kommunnivå. En av skolorna, Vannhögskolan, uppnådde målet. Totalt är 89 % av samtliga elever (90 % 2007) behöriga. I riket är behörigheten något lägre.

**Förskolan ska aktivt arbeta med språkutveckling och konkret kunna redovisa hur detta sker.**

Målet är uppnått. Barnens språkutveckling och verksamheternas arbete inom detta område är prioriterat på samtliga förskolor.

**95 % av alla elever ska kunna läsa vid utgången av skolår 2.**

Målet är inte uppnått. 84 % av eleverna har uppnått målet mot 81 % år 2007 och 79 % år 2006. Förbättringen är påtaglig.

**Alla elever ska kunna läsa vid utgången av skolår 3.**

Målet är inte uppnått. 84 % av eleverna har uppnått målet mot 81 % år 2007 och 76 % år 2006. Förbättringen är påtaglig.

**Alla skolor ska ha en handlingsplan för att aktivt motverka alla former av kränkande särbehandling.**

Målet är uppnått. Under året anpassades planen till att bli en så kallad likabehandlingsplan.

**Alla barn/elever ska i en utvärdering kunna ge exempel på hur de är delaktiga i planering och genomförande av sitt lärande. Mätning görs i utvalda årskurser.**

Målet är uppnått, men kvalitén behöver förbättras ytterligare.

## **Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd**

**Öka andelen studerande med godkända betyg i kärnämnen med en procentenhet.**

Andelen studerande med godkända betyg i kärnämnen visar en minskning med 3 procentenheter jämfört med budget och 2 procentenheter mot bokslut 2007. Målet är inte uppfyllt.

**Öka meritvärdena inom respektive program med en procentenhet per tilldelad resurs.**

Målet har inte uppnåtts. Jämfört med budget har meritvärdena minskat med 2,4 procentenheter och 1,4 procentenheter mot bokslut 2007.

**Öka andelen studerande som går vidare till högskola och arbetsliv med en procentenhet.**

Andelen studerande som går vidare till högskola och arbetsliv visar en minskning med 14 procentenheter mot budget 2008 och 13 procentenheter mot bokslut 2007. Målet är inte uppfyllt.

**Öka nöjdelevindex med en procentenhet.**

Målet är uppnått. En ökning med 1 procentenhet jämfört mot budget och 2 procentenheter mot bokslut 2007.

**Öka andelen sökande Trelleborgsungdomar av årskullen med en procentenhet.**

Andelen sökande Trelleborgsungdomar av årskullen visar på en minskning med 2,7 procentenheter mot budget och 1,7 procentenheter mot bokslut 2007. Målet är inte uppnått.

**Öka andelen elever som slutför påbörjade studier med en procentenhet.**

Andelen elever som slutför påbörjade studier visar på en nedgående trend med en minskning med 3,6 procenten-

heter mot budget och 2,6 procentenheter mot bokslut 2007. Målet är inte uppnått.

## **Vård- och omsorgsnämnd**

**Genomför en fokusgrupp vid varje särskilt äldreboende, för att utreda kundens förväntningar på insatsen.**

Fokusgrupper har genomförts inom samtliga verksamheter och ligger till grund för målen 2009.

**Hemvård: Tid för beslut till verkställighet skall vara max fem dagar. Beviljad insats utförs till 100 %. 90 % skall uppleva att kontinuiteten har ökat.**

Målet tiden för beslut till verkställighet har uppfyllts och även målet att beviljad insats utförs till 100 %. Dock har det behövt ske förändringar både gällande tidpunkt och dag. Kontinuiteten har varit ett mål som både varit svårt att mäta och leva upp till. Detta kommer att bli en stor utmaning under 2009.

## **Individ- och familjeomsorgsnämnd**

**30 % av alla utredningar ska avslutas inom tre månader.**

37 % av alla utredningar har avslutats inom tre månader. Målet är uppfyllt.

**Utredande socialsekreterare ska medverka vid utformningen av alla genomförandeplaner i varje utredning som avslutas med insats om placering (HvB eller familjehem).**

Målet har inte gått att uppfylla fullt ut under året. Riktlinjer för överlämningar mellan Utredningsenheten och Familjehemsenheten har reviderats under året och beräknas vara klar i februari månad 2009.

**Samtliga placerade på Ungdomsboendet ska ha aktuella genomförandeplaner.**

Alla placerade ungdomar har aktuella genomförandeplaner. Genomförandeplanen upprättas senast en månad efter placering på Ungdomsboendet. Uppföljning av målen i planen görs 1 gång/månad. Målet är uppfyllt.

**50 % av alla familjehem ska erhålla grundutbildning.**

Cirka 50 % av alla familjehem är utbildade. Alla deltagarna har fyllt i enkät om nöjdhet med utbildningen och familjehemmen är mycket positiva till genomförda utbildningssatsningar. Målet är uppfyllt.

# Finansoron påverkar exploateringsverksamheten

## Nya bostadsområden i ost och nordväst Osäkerhet kring finanskrisens effekter Utbyggnad av Va-nätet fortsätter

Under 2000-talet har Trelleborg vuxit kraftigt. Nya bostadsområden har byggts såväl i öster, väster som norr. Landsbygden har för första gången på många år upplevt ett ökat intresse bland nybyggare, såväl Smygehamn som Anderslöv har blivit attraktiva på bostadsmarknaden.

Under större delen av 2008 fortsatte den starka expansionen i kommunen. På en del håll fortsatte byggandet i sedan tidigare etablerade områden, medan nya öppnades. Planeringen för Västra Tommarp, Västervång och Svarstjö blev klar samtidigt som arbetet med att planlägga en ny större stadsdel på Mellanköpinge tog sin början. Finanskrisen fick dock bostadsbyggandet att tvärbromsa i slutet av året, och det är svårt att överblicka effekterna av detta. Försäljningen av tomter i Skegrie och Västervång har dock följt gängse mönster och intresset är fortsatt stort.

För flera delar av den kommunala organisationen får den omfattande exploateringsverksamheten stor effekt på verksamheten. En del arbete inom den tekniska förvaltningen sker i egen regi medan en del köps in av externa entreprenörer. Skulle utbyggnaden avstanna eller helt upphöra får detta långtgående konsekvenser för ekonomin.

Fastighetsnämnden, som hyresvärd för övriga kommunala förvaltningar, har att hantera förändringar i verksamheten. Under året såldes Köpingseskolan som stängdes hösten 2006 efter upprepade problem med ventilationen. Frågan om Museets flytt till Tingshuset avgjordes, vilket innebär att Tingshuset som stått tomt sedan sommaren 2007 får nya hyresgäster. Samtidigt kommer Skyttsgården att bli ledig.

En utredning som syftar till att klarlägga förutsättningar och möjligheter att konkurrensutsätta en del av lokalvården pågår och kommer att vara klar under 2009.

De större underhållsarbetena som gjorts på kommunala fastigheter under året har till stora delar omfattat tak,



fasad och akustikarbeten, fönsterbyten, ventilation och golv i Söderslätts hallen, Liljeborgsskolan, Concordia, Kockska huset, Modeshögs skola, Gertrudsgården, Gymnasieskolan, Villan/Tuben, Månssonska villan, Västakras skolan och Bäckaskolan.

Arbetet att spara energi har fortsatt under året med genomgång av säkringsabonnemang, övergång till fjärrvärme i ytterligare fastigheter och mer energieffektiva utrustningar. Åtgärderna har i viss mån motverkat pris-höjningarna på energi.

Arbetet med fjärravläsning av elmätarna fortsatte, senast halvårsskiftet 2009 ska alla elkunders mätare kunna avläsas varje månad vilket har krävt investeringar i mätare som kan avläsas automatiskt.

Utvecklingen inom Trelleborgs elnätets koncessionsområde fortsätter, vilket innebär fortsatt expansion och nya kunder till elnätet. Den nätnyttomodell som Energimyndigheten tagit fram och som mäter skäligheten i taxan visar att Trelleborgs taxa är skälig och att kommunens elnätetsverksamhet mer än väl utför den prestation som kunden betalar för. Dock visar 2008 års ekonomiska resultat på -6 miljoner kronor på behov av en taxehöjning.

Inom vatten- och avloppssektorn har ett flertal anslutningar på landsbygden gjorts under året. Beslut har fattats om att utreda möjligheten att erbjuda enskilda anläggningar till samtliga fastigheter i kommunen. Arbetet att minska riskerna för framtida översvämningar av den typ som drabbade centrala Trelleborg sommaren 2006, fortskrider.

# Stärkt beredskap möter lågkonjunktorens effekter

**Ökade kostnader för försörjningsstöd.  
Starkt tryck på Navigatorcentrum.  
EU-projekt öppnar dörren till arbetsmarknaden.**

Även om antalet varsel var litet i Trelleborgs kommun 2008 jämfört med andra orter, så har lågkonjunkturen och finanskrisen gett utslag i den kommunala verksamheten på flera sätt. Arbetslösheten i Trelleborg låg under hösten på i jämförelse beskedliga 2,6 procent, men visst märks de sämre tiderna.

- Behovet av försörjningsstöd ökade kontinuerligt från våren, säger Cecilia Lejon, verksamhetschef för Arbete och Försörjning. Störst var ökningen från slutet av augusti. Främst är det unga hushåll som behöver hjälp.

De förändrade reglerna vid arbetslöshet och sjukskrivning skapade en beredskap för att kunna ta emot ett ökat antal behövande. Att antagandet var riktigt visar att under hösten ökade tillströmningen av antalet sökande med

hela 38 procent. Tre arbetsmarknadssekreterare arbetade med vardera 120 personer. Behovet av försörjningsstöd ökade också kraftigt under året, åtta miljoner kronor högre än budgeterat. Under våren 2009 förstärks verksamheten med ytterligare en arbetsmarknadssekreterare.

För att möta de utmaningar som den finansiella oron skapar har kommunledningen ställt samman ett batteri med åtgärder som på kortare och längre sikt ska lindra verkningarna. En del sjösattes under året, medan andra drar igång först 2009. Förberedelser för att bilda ett samordningsförbund med Arbetsförmedling, Försäkringskassa och Region Skåne togs under året, liksom planläggningen för att införa OCN, ett system för att kvalitetssäkra yrkeskunskaper som inte kan bestyrkas med betyg eller andra dokument.

Sedan januari 2008 är Navigatorcentrum i full verksamhet. Hit vänder sig ungdomar främst i åldrarna 16 till 20 år som behöver hjälp och stöd att ta sig till rätt utbild-



ning eller arbete. Runt 230 ungdomar besökte under året Navigatorcentrum på Östra Vallgatan och de fick på olika sätt hjälp att lotsas in i vuxenvärlden. Det kan handla om praktikplatser, utbildningar, rådgivning eller stöd och råd på andra sätt. Till ungdomarnas hjälp finns personal med olika kompetens och därtill kontaktpersoner på Försäkringskassan, polisen och Region Skånes ungdomsmottagning.

Eftersom trycket från ungdomarna var så starkt beslutade Individ- och familjeomsorgsnämnden i slutet av året att utöka bemanningen med två personer som aktivt ska arbeta med unga som får försörjningsstöd och som riskerar att hamna i ett bidragsberoende.

Under hösten drog Stärkt grepp igång sin verksamhet på Fagerängen. Programmet vänder sig till flyktingar och andra invandrare som saknar högre utbildning. Den här utsatta gruppen får ännu svårare att ta sig in på arbetsmarknaden under sämre tider. 75 personer är sysselsatta med att på olika sätt göra sig redo att gå ut på arbetsmarknaden. Stärkt grepp drivs med hjälp av medel från Europeiska Socialfonden och projektet ska pågå under totalt arton månader.

Arbetsförmedlingsnämnderna ersattes under året med nya lokala arbetsmarknadsråd. Trelleborg utgör ett råd tillsammans med Vellinge, Svedala och Skurup. Rådet har beslutat att fokus ska ligga på arbete med unga och kompetenshöjande insatser.

Vid halvårsskiftet startade LagOm tjänst ekonomisk förening. LagOm tjänst är ett socialt företag vars huvudsakliga syfte är att skapa riktiga anställningar till personer med långvarigt bidragsberoende och på så sätt stärka deras egenmakt. Under året var 23 personer anställda i LagOm tjänst, som drivs av en VD och två personer som tidigare varit anställda på Arbete och Försörjning. Sju personer rekryterades från det tidigare arbetslaget som lades ner i samband med starten av LagOm tjänst. Övriga anställda kom från gruppen försörjningstagare. LagOm tjänst har ett avropsavtal med Trelleborgs kommun som ger kommunen tillgång till 14 120 arbetstimmar under en treårsperiod. Förutom kommunen arbetade LagOm tjänst under året för bland annat Trelleborghem, Alsingevallen, Kockska stiftelserna, Försäkringskassan och ett antal mindre bostadsrättsföreningar. För den privata sektorn handlar det främst om yttre fastighetskötsel.



# Nu skapas framtidens Trelleborg

## Klartecken för E6:an.

### Ringvägen på ritbordet.

### Markköp bäddar för fortsatt byggande.

Infrastrukturfrågorna har präglat en stor del av den kommunala verksamheten under 2008. Den segslitna frågan om utbyggnad av E6:an till motorväg löstes när regeringen i sin budgetproposition anslog pengar. Det innebär att den förskottering som Trelleborgs kommun tillsammans med Vellinge och Region Skåne erbjudit sig att stå för, inte längre är nödvändig.

Med det efterlängtade beslutet om E6:an kom också andra pusselbitar att falla på plats. Planeringen av en ringväg från Skegrie i väster till väg 9 vid Östra industriområdet, kunde ta fart på allvar. Ett underlag till ny översiktsplan togs fram under året, och här är ringvägen av vital betydelse. Det är kring denna Trelleborgs utveckling kommer att ske de närmaste femtio åren.

Förslaget har arbetats fram bland annat efter tre heldagsseminarier där politiker och tjänstemän diskuterat Trelleborgs framtid ur olika perspektiv. Ett informationsmöte för allmänheten bidrog med ytterligare synpunkter.

En stor fråga som engagerat många under året är hamnens utbyggnad och dess tillfartsvägar. För att få ärendet belyst med neutrala ögon, beslutade kommunstyrelsen under hösten att låta utomstående konsulter göra en utredning om de olika alternativen.

Frågan om Pågatåg till Trelleborg var ständigt aktuell också under 2008, dock utan några konkreta beslut från statsmakterna. Behovet av att knyta Trelleborg till järnvägsnätet är oomtvistat, men hittills har de ekonomiska resurserna gått Trelleborg förbi.

Smygehuk, Sveriges och Skandinaviens sydligaste udde, är en besöksmagnet med stor potential. Under året togs ett stort steg framåt mot utveckling av udden genom det förslag till detaljplan som tagits fram. För första gången tas ett helhetsgrepp över området från fyren i väster till strandängarna i öster.

Flera andra planer tog form under året. Utbyggnaden av Skegrie kommer att kunna fortsätta sedan kommunen köpt in mark kring samhället, mark som kommer att

användas dels för bebyggelse, dels för markbyten med andra fastighetsägare. Skegrie är fortsatt mycket populärt som bostadsort, det visar inte minst intresset för det nya bostadsområde som under året växte fram norr om Stationsvägen. Ytterligare områden planeras söder och öster om byn. Också i grannbyn Västra Tommarp påbörjades ett omfattande bostadsbyggande under året. Byarna på Stavstensudde blev nära nog färdigbyggda medan försäljningen av tomter på ett nytt område på Västervång tog sin början.

Takten i bostadsbyggandet har mattats av som en följd av finanskrisen och de sämre tiderna, men intresset är fortsatt stort att bygga och bo i Trelleborg. Inflyttningen under året uppgick till 2 071 personer, medan 1 573 personer flyttade från kommunen. Totalt ökade invånarantalet med 539 till 41 558 trelleborgare vid årsskiftet, en hög siffra också i ljuset av rekordåret 2007 då befolkningen ökade med hela 699 personer.

Trelleborg är attraktivt också ur ett näringslivsperspektiv. Under året såldes tomtmark till företag, främst på Västra industriområdet. För att kunna möta kravet på fler industritomter gjorde kommunen strategiska markförvärv i området. Hedvägens förlängning ut till E6:an planlades under året. På öster förvärvade Kockums Industrier gamla slangfabriken strax innan årsskiftet. Denna kommer att kompletteras med ytterligare en byggnad som uppförs av Östersjöterminalen. Området kommer också att få en upprustning av järnvägsspår och annan infrastruktur.



# Trelleborg – en kultur- och idrottskommun att räkna med

**Nationaldagsfirande till sambatoner.  
Stora idrottsframgångar.  
En ny skola – Kulturskolan – föddes.**

Trelleborgarna har ett rikt smörgåsbord att välja ifrån när det gäller fritidsaktiviteter, oavsett om man är åskådare eller utövare, idrotts- eller kulturintresserad. 2008 bjöd på en lång rad evenemang - från EM-kval i fotboll till den första Julveckan - och beslut om flytt av museet och en omfattande renovering av Badhuset.

Genom att utöka verksamheten också med film och teater, förvandlades Musik- och Dansskolan till Kulturskolan. De två nya grenarna på den drygt femtioåriga skolans träd, bedrivs i samarbete med Söderslättsgymnasiet och kan på så sätt utnyttja lokaler och faciliteter på Bastionskolan.

Allt sedan beslutet om att Tingsrätten skulle lämna Trelleborg togs, har diskussioner förts om att flytta Trelleborgs museum från Skyttsgården till Tingshuset. Under hösten fattade kommunfullmäktige beslutet. Fördelarna är många, inte minst det centrala läget och närheten till andra kulturinstitutioner som Axel Ebbes konsthall och Biblioteket. Nu väntar en omfattande renovering innan museiverksamheten kan flytta in. Museet kommer också att få nya magasinslokaler.

Kulturnämnden fick under året ett eget kansli på Östra Vallgatan. Bibliotekschefen Christian Gisselquist gick i pension under året och efterträddes av Bodil Jörgensson-Schylit. Arbetet med att skapa den nya bokbussen har pågått under året. Denna levereras under våren 2009.

Goda erfarenheter från 2007 års jubileumsfirande har tagits tillvara i en speciell evenemangsgrupp där deltagarna kommer från flera olika förvaltningar och bolag. Gruppen stod under året bakom en rad arrangemang, bland annat 6 juni/Palmdagen, Trelleborgsgalan och Julveckan som pågick mellan första och andra advent. Genom att arbeta gränslöst tas resurserna tillvara på ett bättre sätt och utbytet för trelleborgarna blir större.

Trelleborgsgalan som arrangerades för andra året blev en stor framgång. Biljetterna tog slut flera veckor innan ga-



lan, där Trelleborgs mest framgångsrika inom näringsliv, kultur, fritid, miljö och stadsbyggnad prisades.

Fritidsnämnden fick en ny förvaltningschef under hösten när Kenth Sjövall efterträdde Göran Ling, som gick i pension efter att ha arbetat i kommunen i fyrtio år. Stora frågor under året var renoveringen av Badhuset som ledde till stora begränsningar i verksamheten. I Anderslöv påbörjades arbetet att bygga omklädningsrum invid idrottsplatsen.

En lång rad idrottsevenemang arrangerades i Trelleborg under året. I samband med Vångavallens 75-årsjubileum spelades U21-landskamper mellan Sverige-Portugal och Frankrike-Holland. I oktober var Trelleborg matcharena för EM-kval i damfotboll mellan Sverige och Irland. Pingvin Rugby Clubs årliga festival lockade runt 500 ungdomar från olika hörn av Europa till Trelleborg. Bland övriga större evenemang inomhus kan nämnas SM-slutspel i handboll för juniorer, Trelleborg Open och SM i taekwondo.

Trelleborgslagen fortsatte att skörda framgångar i sina respektive serier. Trelleborgs FF slutade tia i årets Allsvenska, medan IFK Trelleborg fortsatt spelar i elitserien i handboll. Stavstens avancerade till Allsvenskan i handboll, Palmstadens innebandy gick upp i division 2 och FC Pelister kommer efter sin serieseger att spela i division 3 under 2009.

Söderslättshallen utnyttjas också för andra evenemang än de rent idrottsliga – Trelleborg AB:s bolagsstämma, Företagsmessa, Trelleborgs Musikkårs vårkonsert och Joe Labero show för att nämna några.

# Bygger bort brist på boenden för äldre och funktionshindrade

**Fortsatt brist på platser i särskilda boenden.  
Avtal med Samhall om matleveranser till äldre.  
Fler missbrukare söker vård och behandling.**

Behovet av insatser inom hemtjänsten fortsatte att öka i Trelleborgs kommun också under 2008 som en följd av brist på särskilda boendeplatser. Antalet korttidsplatser har minskat sedan Mimers hus avvecklats. Under juni månad blev sexton lägenheter för särskilt boende på Tjappan klara för inflyttning. Resterande 23 platser kommer att vara färdiga under andra tertiet 2009.

Ett nytt särskilt boende med fyrtio platser kommer att uppföras på Högalid av NCC. Kommunfullmäktige har beslutat att lägga ut driften på entreprenad. Högalid blir därmed det första särskilda boendet i kommunen som kommer att drivas av en privat entreprenör.

Under året har Vård- och omsorgsnämnden gett Trelleborgshem i uppdrag att bygga om delar av Borgvallen, gamla polishuset, till särskilt boende med minst 39 plat-

ser. Detta nya boende ska ersätta Tornspiran, Fornborgen och Delfinen och ska stå färdigt vid årsskiftet 2009/2010.

Under hösten startade leveranser av mat från Samhall. Den enskilde väljer mellan ett antal alternativ och får därefter sin mat levererad en gång i veckan.

Efter en omfattande renovering öppnade restaurangen på Akka åter under året. Restaurangen levererar mat till övriga särskilda boenden i centrala Trelleborg. Med anledning av ombyggnaden firade servicecentrat, som invigdes 1982, sitt 25-årsjubileum med ett års fördröjning. Under en hel vecka pågick jubileumsaktiviteterna. Arbetet att utveckla Akka till ett äldrecentrum pågick under året, tillsammans med bland annat hyresvärderna Trelleborgshem.

Regeringens särskilda satsning på stimulansbidrag till äldre sjuka ledde till att en rad projekt startade under året. Dessa finns inom områdena demens, kost och nutrition, fallprevention och uppsökande verksamhet med fokus på hälsa och socialt innehåll på särskilda boenden.



Också inom LSS, särskilt stöd till funktionshindrade, fortsätter behoven att öka av korttids- och fritidsplatser, av daglig verksamhet, personlig assistans, ledsagare och boende. Trelleborgshem har fått i uppdrag att bygga ett nytt LSS-boende för sex personer med diagnosen autism. Under året startade också en ny dagverksamhet.

Socialförvaltningens "andra ben" – individ och familjeomsorg – har fokuserat på klienters upplevelser, uppföljning och samverkan. Arbetet är viktigt för att kunna öka kvaliteten och rättssäkerheten.

Beroendeenhetens öppenvård har under året ökat med 75 procent vilket lett till större kapacitet såväl för gruppverksamhet som för enskilda kontakter. I samarbete med Region Skåne har ett speciellt behandlingsprogram riktat till opiatmissbrukare tagits fram.

Socialtjänsten har fått ett utökat ansvar för psykiskt störda lagöverträdare. Under året har den här gruppen inventerats avseende behov, antal och nuvarande resurser. Arbetet har skett tillsammans med Svedala och Vellinge.

Fyra undersökningar med fokusgrupper har genomförts för kategorin psykiskt sjuka och personer med miss-

bruksproblem. Målet har varit att ta del av klienternas upplevelser av IFO:s service. Fokusgrupper med långvarigt bidragsberoende har också genomförts. Här har temat varit tillgänglighet och bemötande.

Mansmottagningen, som är en del i Kvinnofridsarbetet, beviljades medel av Länsstyrelsen. Med stöd av dessa arbetar i dag två personer på halvtid i projektet. Mansmottagningen erbjuder samtalsbehandling i form av rådgivning, krissamtal och längre samtalskontakter.

Under året har antalet barn som är i behov av placering i familjehem eller hem för vård eller boende, inneburit höga kostnader. Det har också skett en ökning av antalet missbrukare som söker vård och behandling. Ett arbete har påbörjats för att se över vilka möjligheter som finns att kunna ge vård på hemmaplan i syfte att minska de höga kostnaderna för placering på annan ort.

Under året fattades beslut om att införa en så kallad Fixar-Malte i Trelleborg, en tjänst som drogs igång vid årsskiftet.



# Ny konkurrens vässar gymnasieskolans programutbud

**Campus Trelleborg startar med sjuksköterskor. Lärlingssystemet till heders igen. Teknikcollege knyter band till näringslivet.**

Gymnasiet står inför stora utmaningar – från och med 2009 får eleverna välja utbildning fritt, vare sig den sökta utbildningen finns i den egna kommunen eller ej. Det tvingar gymnasieskolorna att vässa sitt utbud i den hårda konkurrensen med såväl kommunala som privata utbildningar. Närheten inte minst till Malmö innebär en utmaning för Trelleborg. För att möta den nya marknaden har Söderslättsgymnasiet valt att bland annat satsa på tekniska utbildningar, lärlingsplatser och distansutbildningar. Speciella lektorstjänster där en del av arbetstiden ägnas åt forskning, ska också ge skolan värdefull kompetens.

Campus Trelleborg är en av flera väsentliga delar i visionen om Kunskapens Trelleborg. Syftet är att underlätta för trelleborgare att läsa vid högskolor eller universitet genom att använda modern teknologi. Det första konkreta resultatet av Campustanken är ett samarbete med Högskolan i Kristianstad. Hösten 2009 startar en distansutbildning för sjuksköterskor. Denna kommer troligen att attrahera många vuxna sökande som vill vidareutbilda sig utan att för den skulle behöva flytta eller långpendla. En avsiktsförklaring är gjord där Trelleborg aktivt kommer att arbeta vidare med att finna fler utbildningar där studierna kan bedrivas på hemmaplan med hjälp av Internet.

Tillsammans med grannkommunerna ansökte under hösten Trelleborg om att få starta ett Vård- och omsorgscollege under 2009. Det är en ny samverkansform som syftar till att utveckla utbildning och verksamhet inom vård och omsorg. Samarbetet ska ge en bättre koppling mellan teori och praktik och utbildningen vänder sig också till vuxenstuderande.

Teknikcollege är ett samarbete med Vellinge och Svedala och vid höstterminens start blev ett 60-tal elever i Trelleborg pionjärer på den nya utbildningen. I de tre kommunerna finns sju inriktningar, varav fem erbjuds i Trelleborg.

Trelleborgsområdet blev den sjuttonde regionen i Sverige med Teknikcollege, Söderslättsgymnasiet skola 51 som blev certifierad enligt de krav som måste uppfyllas för att skolan ska få kalla sig just Teknikcollege. Bakom modellen står Industrikommittéen som bedömer vem som klarar kriterierna och får den åtråvärda flaggan. Var tredje år omprövas tillståndet.

Ett tiotal elever på Teknikcollege kommer från Komvux. Tre dagar i veckan vidareutbildar de sig inom svetsning på Teknikcollege, de andra dagarna finns de ute på arbetsmarknaden. Till sitt förfogande har Teknikcollege en helt ny byggnad på Bastionskolan, och stora investeringar har gjorts i modern teknik. Undervisningen sker i nära samarbete med näringslivet.

Att börja som lärling var förr en mycket vanlig väg in på arbetsmarknaden. Nu kommer den till heders igen. Söderslättsgymnasiet har utsetts till försöksskola och drog igång ett pilotprojekt med tio elever vid starten av höstterminen. En betydande del av elevernas gymnasietid kommer de att tillbringa ute på olika företag inom handelssektorn. De praktiska kunskaperna kompletteras med undervisning i bland annat kärnämnen. Europeiska socialfonden har beviljat förprojekteringsbidrag för att ta fram ett motsvarande lärlingskoncept för inom vuxenutbildningen.

Just kopplingen mellan skola och näringsliv är ett av skälen till den satsning på åtta lektorstjänster som inletts på Söderslättsgymnasiet. Tjänsterna utformas så att tjugo procent av tjänsten utgörs av forskning och därtill relaterade arbetsuppgifter. Lektorstjänsterna ska tillföra skolan värdefull kompetens, utveckla utbildningen och fördjupa kunskaperna i ämnet.



# Stor inflyttning skapar starkt tryck på förskolan

**Förskolebarnen blir allt fler,  
Minskat antal elever i grundskolan.  
Skolor byggs om och till.**

Den expansiva fas som Trelleborg är inne i med stor inflyttning och ökat invånarantal, ställer stora krav på för- och grundskolan. Antalet förskolebarn blir allt fler, medan storleken på elevkullarna i grundskolan minskar. Samtidigt har Kunskapsskolan etablerat sig i Trelleborg. Detta ger effekt såväl på personalsidan som för lokalför-sörjningen.

Ökningen av antalet förskolebarn är en utmaning för skolans organisation. Emellertid har den så kallade fyramånadersgränsen kunnat hållas, det vill säga att barnen får plats i förskolan inom fyra månader efter anmälan. Den aktuella situationen analyseras fortlöpande för att ha beredskap och säkra den kapacitet som kommunens utbyggnad innebär. Samtidigt har personaltätheten ökat på förskolorna, från 6,3 barn per årsarbetare till 5,9 barn (årssnittet).

Det är speciellt inom fyra geografiska områden som efterfrågan på platser är stor – Skegrie, Gislöv och kusten österut, Stavstensudde och Anderslöv. I samtliga områden planeras för ytterligare bebyggelse. Det är emellertid vanskligt att bedöma behovet av antalet platser, inte minst med tanke på den rådande lågkonjunkturen. Detta kan i sin tur innebära att trycket på förskoleplatser i centrala delarna av Trelleborg ökar. Under året har nya förskoleplatser skapats på Modeshög som byggts om från skola till förskola, nya Uddens förskola på Stavstensudde samt i Skegrie och Anderslöv.

Under året fick ytterligare en enskild förskola tillstånd att bedriva verksamhet i kommunen, Knopp och Kropp AB, för 38 barn i åldrarna 1 till 5 år. Det är den femte enskilda förskolan i Trelleborg.

Avvecklingen av Köpingseskolan fortsatte under året. Under läsåret 08/09 finns fem klasser kvar i Köpingseskolans regi, fyra i årskurs 9 och en i årskurs 8. Samtliga finns på Pilevallskolan det här läsåret medan åttondeklassen kommer att flytta till Liljeborg när de börjar nian i augusti

2009. I och med detta upphör Köpingseskolan helt i juni 2009.

Också Centralskolan kommer att avvecklas som en följd av minskat elevantal, vitesföreläggande och krav på reno-tering. Liljeborgsskolan kommer att byggas om och till, liksom Ljunggrenska skolan. Planering och projektering genomfördes under året, och byggstarten kommer att ske i början av 2009 för att stå klar till hösten samma år.

Av de två stora lokalutredningar som gjorts blev förskoleutredningen färdig under året. Denna kommer att ligga till grund för planering av fastighetsbehovet de närmaste åren men också fungera som en grovplanering det närmaste decenniet.

Arbetet med att genomföra Skolplanens mål fortsatte under året. Huvudsyftet är att förbättra elevernas måluppfyllelse, det vill säga höja meritvärdena och öka behörigheten att söka till gymnasiet. Under 2008 ökade meritvärdet från 201,0 till 204,5. Det är en betydligt kraftigare ökning än i riket i genomsnitt. 89 procent av eleverna var behöriga att söka till gymnasiet, vilket är bättre än genomsnittet i riket. Andra viktiga mål är mentorskap och föräldradelaktighet. Ett ökat samarbete mellan hem och skola som sker i form av kontinuerliga samtal har stor betydelse för elevernas utveckling. Ett heltäckande system för uppföljning av målen har tagits fram, som bland annat innebär att barn och elever som behöver extra stöd får insatser så tidigt som möjligt.

Trelleborg var en av 32 kommuner i landet som Myndigheten för skolutveckling beslutade att stödja i arbetet med integration. Projektet har varit framgångsrikt och avslutades vid årsskiftet samtidigt som myndigheten lades ner.

För att ytterligare öka möjligheterna till en bättre måluppfyllelse har fyra lärare som en del av sin tjänst ett uppdrag som veteranlärare med inriktning på läs- och skrivutveckling.

För att anpassa verksamheten till det minskade elevantalet har ett omfattande omställningsarbete genomförts



för att minska antalet lärare. Förutom de demografiska skillnaderna i elevkullarnas storlek ökade Kunskapsskolan sitt elevantal (Trelleborgselever) med 110 under året till totalt 362 elever.

Under året har ledningsorganisationen inom för- och grundskolan setts över och nya strukturer beslutats.

Tjänsterna som barn- och ungdomschefer försvann vid årsskiftet och vissa andra förändringar har skett på rektorsnivå. Bland annat har ytterligare tre rektorer anställts främst för att möta det ökade ledningsbehovet i förskolan.

# Klimatsmarta invånare och levande vatten

**Ett viktigt mål för kommunens miljöarbete är att öka kunskapen bland allmänheten om klimatfrågan, liksom insikten om det egna vardagsbeteendets betydelse för att begränsa växthuseffekten.**

Ett annat viktigt mål för miljöarbetet 2008 var att värna om våra vatten – Östersjön, åar, småvatten och våtmarker - och så långt som möjligt skapa ännu mera livfulla vatten och ännu fler levande vattendrag.

## Klimatenkät

Under våren 2008 lät kommunen göra en omfattande klimatenkät bland kommunens invånare. Svaren visade att fler kommuninvånare är mer intresserade av att göra något själva för att minska sin klimatpåverkan jämfört med för två år sedan, då en motsvarande enkät gjordes. Många har redan gjort insatser för att spara energi hemma och minska sin bilkörning. 9 av 10 menade glädjande nog att

det spelar roll vad man själv gör och inte gör. Höga poäng fick också frågan om det är viktigt att kommunen engagerar sig i klimatarbetet.

## Klimatteater

Under våren fick över 300 elever i skolåren 2-4 i skolorna i Trelleborg och Anderslöv, liksom allmänheten, möjlighet att gå på klimatteater. Piggsvinsteatern skrev och satte upp pjäsen Miljöboven, en fartfylld skol- och familjeföreställning som på ett snillrikt, underhållande och pedagogiskt sätt tar upp hela skalan av miljöproblem, nedskräpning, luft- och vattenföroreningar samt klimatfrågan (se bild).

## Klimatkvällar

Allmänheten fick också möjlighet att delta i tre föreläsningkvällar om klimatet som arrangerades av kommunen under höstterminen i samverkan med några enga-



gerade föreningar. UNESCO-professorn Guy Heyden från Göteborg föreläste även för 300 gymnasister om människan och miljön, ett djupt fängslande föredrag. För den som ville fördjupa sig ytterligare arrangerades en terminslång miljökurs av Komvux.

## Kretslopp för Östersjön

Ett brett helhetsgrepp på kustzonens förvaltning har tagits - kustzonen har kartlagts, olika problemområden har beskrivits och förslag till lösningar på olika framtida möjliga konflikter och problem inom området har presenterats. Efter det prisade Baltic Master, som slutfördes under 2008, fortsätter miljöförvaltningens offensiva miljöarbete med nya projekt som får stöd från EU och Naturvårdsverket. I samarbete med lantbrukarna i kommunen säkerställs helhetslösningar som ska minska tillförseln av gödning till Östersjön. Planeringen pågår att längs Tullstorpsån skapa ett våtmarksområde som fångar upp gödningen innan den når havet. Våtmarkerna ska skördas liksom alger från havet och tillsammans kan biomassorna gå till rötning av biogas i den planerade anläggningen på Jordberga. Restprodukten blir biogödsel som återförs som näring till lantbruket – och därmed är kretsloppet slutet!

## Våtmarker vid Smyge

Redan under 2008 grävdes det för våtmarker vid Smyge. Inne i samhället anlades nya dammar i Smyge kärr varmed livsmiljön för strandpaddorna säkerställdes. Vid Äspöans utlopp öster om tätorten grävdes dammar som blir grundstommen i det nya våtmarksområdet där miljövärd och naturupplevelser ska kunna sinnrikt förenas.

## Plan för natur och kultur

Även naturvärdena på torra land är förstas viktiga. Att synliggöra, bevara och om möjligt förstärka och sammanlänka värdefulla områden och strukturer av natur- och kulturmiljövärden i landskapet och i tätorterna är ytterst angeläget. Därför vill kommunen ta fram en natur- och kulturmiljöplan för Trelleborgs kommun, ett projekt som intensifierades under 2008. I en plan, som antas av kommunfullmäktige, tas ett samlat grepp kring naturvärden, kulturmiljövärden och friluftsliv. Planen skall fungera som ett hjälpmedel i framtida planarbeten, vid

informationsspridning och kunna visa på möjligheter till utveckling av friluftsliv, rekreation och natur- och kulturmiljövärden i kommunen. En grupp av tjänstemän, under ledning av kommunekologen, arbetar med planen.

## Fårabackarna naturreservat

Strandheden Fårabackarna i Skateholm är en välbevarad rest av utmarken, betesmark i det äldre odlingslandskapet. Här finns över 150 växtarter, häckande fåglar och sällsynta fjärilsarter. År 2008 blev Fårabackarna Trelleborgs första kommunala naturreservat.

## Maglarps sandtag

Maglarps Sandtag är en verklig naturpärla. Att vårda sådan mycket värdefull natur som ligger alldeles intill ett bostadsområde och en förskola är naturligtvis extra utmanande och viktigt. Under 2008 har slingor genom området tagits fram och en björksal skapats. Fåren har börjat beta i området som också fått en egen utsiktsplats över sällsynta sandbin och häckande backsvalor i form av en "träbrygga" inne i området.

## Miljö i skolorna

Att införa ekologisk mat i skolkök är ett arbete som tagit fart under 2008 då en särskild kommunövergripande arbetsgrupp arbetat med frågan. Miljöförvaltningen har undersökt radonhalter och konstaterar att samtliga skolor och förskolor i kommunen är radonfria. Flera skolor och förskolor har premiärhissat Grön flagg för sitt miljöarbete. Allergironder har också genomförts.

## Tandläkare och PCB

Tandläkare som bransch samt PCB i fastigheter har under 2008 särskilt varit ämnen och föremål för miljöförvaltningens tillsynsverksamhet.

## Floraväktare prisad

Det årliga miljöpriset Tångråkan tilldelades 2008 floraväktare Majvi Rosqvist. Särskilt har hon gått till försvar för den sällsynta luddvårloken som bland annat ska skyddas då man ska gräva för nya äldreboenden på Högalidsområdet.

# Omvärlden



## Den samhällsekonomiska utvecklingen <sup>1</sup>

Den ekonomiska tillväxten i vår omvärld blev mycket svag under fjärde kvartalet i fjol. Enligt preliminär statistik minskade BNP i de stora EU-länderna med mellan en och två procent kvartal fyra jämfört med kvartal tre. Även USA:s BNP sjönk med en procent. Den markanta försämringen följer på en redan svag tillväxt kvartal två och tre. Vi räknar med låg eller negativ tillväxt även under större delen av 2009. Mot slutet av året förväntas låga styrräntor, åtgärder för att återställa förtroendet på de finansiella marknaderna samt expansiv finanspolitik leda till en ekonomisk återhämtning och successivt positiva tillväxttal.

För Sveriges del gör vi bedömningen att BNP minskade i linje med de stora EU-länderna fjärde kvartalet i fjol. Både efterfrågan från utlandet och den inhemska efterfrågan minskade. En mycket svag orderingång och tvärstopp på kreditmarknaden fick export och investeringar att minska. Samtidigt har en kraftig ökning av hushållens sparkvot inneburit lägre privat konsumtion, trots en bra utveckling för hushållens disponibla inkomster.

Det samhällsekonomiska läget har under senaste året förändrats ovanligt snabbt, från överhettning till vikande tillväxt och sysselsättning. Ekonomiska prognoser har därigenom tenderat att bli inaktuella kort efter att de presenterats, till följd av att ny statistik visat på allt svagare

utveckling. Det gäller även den prognos vi publicerade den 17 december (se Cirkulär 08:90).

Den beskattningsbara lönesumman minskade i december 2008 jämfört med december 2007 trots att antalet arbetade timmar var i stort sett oförändrad. Det är oklart vad detta beror på men en tänkbar förklaring är att mindre bonusar betalats ut i december 2008 än i december 2007. Den svaga ekonomiska tillväxten innebär små ökning av skatteunderlaget till och med 2010, främst till följd av minskande sysselsättning och avtagande löneökningstakt. När sysselsättningen därefter vänder upp väntas lönehöjningarna också bli något större, med snabbare skatteunderlagstillväxt som följd.

## Kommunernas ekonomi <sup>2</sup>

De närmaste åren försämras kommunernas ekonomi snabbt från dagens hyggliga resultatnivå. Huvudförklaringar finns framförallt på inkomstsidan, där skatteunderlagstillväxten växlar ned samtidigt som statsbidragen antas vara oförändrade. Kostnaderna beräknas öka mycket långsammare än genomsnittligt de senaste tio åren, varför de svagare finanserna inte kan beskrivas som resultatet av en snabb verksamhetsutbyggnad. Det ställer krav på tuffa prioriteringar och verksamhetsanpassningar. Utan en real uppräknings av statsbidragen riskerar resultaten i allt fler kommuner att bli negativa.

<sup>1</sup>Cirkulär 09:10 – februari 2009, Sveriges Kommuner och Landsting

<sup>2</sup>Ekonomirapporten Om kommuner och landstings ekonomi – oktober 2008, Sveriges kommuner och landsting

År 2007 redovisade kommunerna sammantaget ett resultat motsvarande 2,7 procent av skatter och bidrag. Under perioden 2008-2009 sjunker kommunernas resultat, men är fortfarande positivt. Dock beräknas överskottet 2009 understiga tumregeln för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att resultaten försämras ytterligare 2010-2012, trots att skatteunderlaget ökar i snabbare takt samtidigt som volymförändringen dragits ner markant.

Ovanstående beskrivning av det ekonomiska läget i kommunerna gjordes av Sveriges kommuner och landsting, SKL, i oktober 2008. Nu i februari 2009 kan vi konstatera att det ekonomiska läget försämrats väsentligt och innebär kraftigt nedreviderade skatteprognoser för de kommande åren. SKL beräknar att skatteintäkterna blir 5 miljarder kronor lägre 2009 och 11 miljarder lägre 2010.

För Trelleborgs kommuns del innebär det en förväntad minskning av skatteintäkterna 2009 på 25 miljoner kronor jämfört med budgeterade. Det medför också en minskning av tillgängligt utrymme 2010 med 72 miljoner kronor jämfört med beräkningarna i flerårsplanen för Budget 2009-2011.

## Befolkning och bostadsmarknad

Den 31 december 2008 var Sveriges folkmängd 9 256 347. Folkmängden ökade med 73 420 personer under 2008, jämfört med 69 670 personer under 2007. Bidragande orsaker till folkökningen var de många födslarna samt att invandringen nådde över 100 000, något som aldrig tidigare skett. Både dödsfallen och utvandringen minskade något jämfört med 2007. I Skåne fortsätter befolkningstallet att stiga. Vid 2008 års slut uppgick antalet skåningar till 1 214 758, vilket är en ökning med 15 401 personer. Till största delen har denna positiva förändring berott på inflyttningsöverskott. I Trelleborg ökade befolkningen med 539 personer till totalt 41 558.

Skåne är attraktivt för många och länet har under de senaste åren haft en kraftig befolkningsökning. Bostadsbyggandet har legat på en relativt hög nivå under några år, men 2007 avstannade byggandet, samtidigt som befolkningsökningen var fortsatt stor. Sedan år 2004 rapporterar cirka 25 skånska kommuner att bostadsbrist råder i hela kommunen. Hyresrätter efterfrågas, men byggs

i liten utsträckning samtidigt som beståndet minskar i vissa orter på grund av omvandlingar. Möjligheterna för hushåll med svag ekonomi, få kontakter eller bristande kunskaper om bostadsmarknaden är små på en bostadsmarknad där konkurrensen är hård. Flyktingar, äldre och unga är exempel på grupper som kan drabbas särskilt hårt.<sup>3</sup>

Bostäder är mycket viktiga ur ett utvecklings- och välfärdsperspektiv. Planering för boende kräver därför engagemang från flera sektorer i samhället. När det gäller planering för bostadsförsörjning brister planberedskapen i många kommuner. Över hälften av kommunerna saknar aktuella bostadsförsörjningsriktlinjer. Förvaltningsövergripande samarbete inom kommunerna och mellankommunalt arbete sker också i en begränsad omfattning.

Arbetet med att göra Trelleborg till en attraktiv boendeort pågår för fullt. Under året har underlag till en ny översiktsplan tagits fram. Under 2008 kom glädjande besked om att regeringen anslagit pengar till en utbyggnad av E6:an. Detta har satt igång flera andra projekt, bland annat planering av en ny ringväg från Skegrie till östra industriområdet. Inflyttningar pågår successivt i befintliga exploateringsområden, exempelvis i Skegrie, Anderslöv och på Stavstensudde. Den rådande finanskrisen har gjort att byggandet har stannat av något och befolkningsprognosen har till följd av detta nedreviderats för kommande år.

## Arbetsmarknad

Arbetsmarknaden slutade att förstärkas under 2008 och försämrades tydligt under andra halvåret. Efter flera år med ökad sysselsättning har utvecklingen bromsat in. Finanskrisen under hösten föranledde färre rekryteringar och ett stort antal varsel. Under 2009 väntas sysselsättningen försvagas inom de flesta näringsgrenar. År 2008 var i genomsnitt cirka 40 000 fler personer mellan 16 och 64 år sysselsatta jämfört med år 2007. Arbetslösheten var vid årsskiftet för Trelleborg 3,2 procent, vilket var samma som för riket. Motsvarande siffra för Skåne var 3,3 procent. Vid januari månads utgång (2009) hade arbetslösheten stigit till 3,9 procent i Trelleborg. Riket låg vid samma tidpunkt på 3,6 procent. Hastigheten på ökningen av arbetslösheten är för närvarande mer skrämmande än nivån.

<sup>3</sup> Bostadsmarknadsanalys 2008 Skåne län, Länsstyrelsen.

# Trelleborg

## Trelleborgs utveckling

Trelleborg står inför fortsatt stora utmaningar. Utbyggnaden av den kommunala servicen måste hålla jämna steg med kommunens tillväxt. Fortfarande finns ett starkt tryck inom förskoleverksamheten som vi arbetar på att möta. Verksamheterna ska utvecklas och kvaliteten ska hållas hög.

Ett antal utredningar med betydelse för den framtida kommunala organisationen har genomförts under året; frågorna om koncernbildning, hantering av näringsliv, turism och marknadsföring samt en kommunövergripande kostutredning. Samtliga utredningar beräknas vara klara under 2009 och bilda underlag för erforderliga beslut.

En förutsättning för Trelleborgs kommuns fortsatta utveckling är att frågorna om infrastrukturen löses på ett tillfredsställande sätt. Ett positivt besked fick kommunen när regeringen beslutade om att finansiera en utbyggnad av motorvägen mellan Trelleborg och Vellinge. Nu pågår även projekteringen av en ringväg runt Trelleborg. Ringvägen kommer att finnas med i Vägverkets långtidsplanering. Likaså pågår planerings- och påverkansarbetet med att få Pågatågstrafik till Trelleborg inom en inte allt för avlägsen framtid.

## Trelleborgs ekonomi

Det budgeterade resultatet för 2008 uppgick i kommunfullmäktiges budgetbeslut i november 2007 till 27,5 Mkr, varav 3,1 Mkr för taxefinansierad verksamhet. Under året har ett antal tilläggsärenden beslutats av kommunfullmäktige och vid årsskiftet var det budgeterade resultatet 15,8 Mkr.

I budgetförutsättningarna för 2008 hade samtliga nämnders ramar kompenserats för de kostnadsökningar respektive kostnadsminskningar som beslutats i kommunfullmäktige till och med 2007-04-23, och man kompenserades också för avtalsenliga kostnader som blir till följd av lokala förhandlingar avseende fast anställd personal.

Resultatet för 2008 visar på ett överskott med 33,8 Mkr. Av de 33,8 Mkr avser 17,0 Mkr realisationsvinster till följd av försäljning av mark som inte ingår i exploateringsredovisningen.

Kommunfullmäktige har fastställt ett antal finansiella mål för perioden 2008-2010 som ska spegla god ekonomisk hushållning i Trelleborgs kommun. Målen har uppnåtts enligt följande:

- För kommunens totala driftverksamhet ett resultat (förändring av eget kapital) som motsvarar minst två procent av summan skatter och statsbidrag.

Kommunens totala resultat, inklusive reavinster, uppgick 2008 till 33,8 Mkr. Det utgör 2,1 procent av skatter och statsbidrag som uppgick till 1 638,5. Målet blir därmed uppfyllt.

- För kommunens totala investeringsverksamhet begränsa andelen nettoinvesteringar av summan skatter och statsbidrag till högst 10 procent för år 2008, 9 procent för år 2009 och 8 procent för år 2010.

Årets investeringar uppgick till 174,0 Mkr. Det blir 10,6 procent av summan skatter och statsbidrag som uppgick till 1 638,5 Mkr. Differensen är 10,1 Mkr. Vi närmar oss målet, men det blir inte uppfyllt för 2008.

- För kommunens totala investeringsverksamhet öka självfinansieringsgraden till minst 68 procent för år 2008, 75 procent för år 2009 och 83 procent för 2010.

Självfinansieringsgraden uppgick 2008 till 69,8 procent genom att driftresultatet var 33,8 Mkr, avskrivningarna var 87,7 Mkr och nettoinvesteringarna 174,0 Mkr. Målet är därmed uppfyllt.

- För kommunens totala verksamhet bibehålla soliditeten vid lägst 58 procent för år 2008 och 2009 samt lägst 59 procent för år 2010.

Soliditeten uppgick vid årsskiftet till 59,1 procent. Målet är därmed uppfyllt.

Av kommunens fyra finansiella mål är tre uppfyllda och det fjärde ligger väldigt nära gränsvärdet.

## Skatteunderlag

Kommunen har fortfarande ett eget skatteunderlag som understiger medelskattekraften, d.v.s. antalet skattekoror per invånare i riket. Skattekraften för budgetåret

2008, d.v.s. inkomståret 2006 uppräknat med de av regeringen fastställda uppräkningsfaktorerna, utgör 90 procent av riksgenomsnittet. Fortfarande är det dock så att kommunens eget skatteunderlag totalt sett ökar mer än riksgenomsnittet. Detta framgår av den senaste taxeringen (inkomståret 2007) där utvecklingstakten för kommunen är 5,7 procent mot 5,6 procent för riket. Den för kommunen lägre skattekraften kompenseras liksom under tidigare år via inkomstutjämningsbidraget. Detta bidrag utgör totalt 357,9 Mkr för år 2008 och skall förutom att utjämna skillnader i skattekraften kommuner emellan, även ge kommunerna ett statligt stöd för en del av de verksamheter som man ålagts att utföra. Dessa avser i huvudsak basverksamheten inom vård, skola och omsorg. På så sätt används inkomstutjämningsbidraget (via en särskild regleringspost) till att reglera de finansiella effekterna av nya riksdagsbeslut. Dessutom reglerar inkomstutjämningsbidraget även förändringar i skattelagstiftningen.

## Fastighetsskatt

Från och med år 2008 har en särskild kommunal fastighetsavgift införts som ersätter den tidigare statliga fastighetsskatten. Den intäkt som därigenom tillförs kommunerna har av regeringen beräknats till 12 miljarder kronor under 2008. Då införandet av fastighetsavgiften skall vara kostnadsneutralt mellan staten och kommunerna så reduceras det generella statsbidraget med motsvarande 12 miljarder. För åren efter införandet så är det regeringens målsättning att kommunernas intäkt ifrån fastighetsavgiften skall påverkas av framtida indexeringar av avgiften samt förändringar av taxeringsvärdena. De senare kan då naturligtvis komma att såväl öka som minska intäkten. Under åren 2009 och 2010 kommer en preliminär avgift att utbetalas till kommunerna enligt samma belopp som för 2008. Därefter sker en avräkning under åren 2011 och 2012 när nya fastighetstaxeringar har genomförts. För år 2008 uppgick kommunens intäkt ifrån fastighetsavgiften 53,8 Mkr.

## Exploateringsredovisning

En exploateringspolicy för bostäder antogs under hösten 2006. Policyn innebär att samtliga områden som påbörjas efter det att policyn antogs skall redovisas som omsättningsstillgång till dess att området är färdigställt. Syftet med exploateringsredovisning är att intäkter och kost-

nader skall kunna matchas och att resultatet bokförs i resultaträkningen först när slutredovisningen är gjord. På detta sätt får man en bättre uppföljning av respektive område, och man undviker resultatsvängningar mellan åren. I samband med slutredovisningen så bokas den andel av området som kommunen ska fortsätta äga, exempelvis gator och parker, in i anläggningsregistret. En förutsättning för att bokföra ett område som exploateringsstillgång, är att detaljplan är antagen och att arbetet med området beräknas påbörja inom ett år.

För närvarande redovisas Stavstensudde, Pålsgården etapp 2, Serresjö, Skegrie 27:1, Västervång 2:25 och Svarresjö/Dalköpinge i exploateringsredovisningen. Avseende övriga pågående exploateringar är marken bokförd som anläggningstillgång och övriga kostnader har redovisats som investeringar. En översyn av tidigare exploaterade områden har inletts. Syftet med denna översyn är att lyfta ut de anläggningar som finns redovisade i kommunens anläggningsregister, men som i själva verket inte ingår i kommunens ägo, enligt den nya policyn.

## Kommunen

**Kommunstyrelsen** visar ett positivt resultat på 7,8 Mkr. Det är övervägande positiva avvikelser inom nämnden, men några negativa finns. Bland de stora överskotten kan nämnas +3 Mkr för äldreprojektet "Många ljus i tårnan" som inte använts alls, överskott hos personalavdelningen avseende fackliga ledigheter och utfakturering av överutnyttjade företagshälsovårdstimmar. Vidare så har IT-enheten ökade volymer som genererar högre intäkter och en utbyggd IP-telefoni har minskat kostnaderna för televäxeln avsevärt.

**Fritidsnämndens** resultat visar ett underskott på -1,4 Mkr. Administration/kansli har ett överskott även om de har haft ökade personalkostnader till följd av förra förvaltningschefens pension samt högre kostnader för politisk verksamhet. Småbåtshamn, butiksverksamhet och föreningsbidrag som räknas in i Administration/kansli har överskott. Serviceavdelningen har ett underskott främst till följd av betydligt högre personalkostnader för utomhusanläggningar. Badhuset har ett underskott som härrör sig till minskade intäkter på grund av den omfattande renoveringen som pågått under 2008. Renoveringen förväntas inte vara helt klar förrän efter sommaren 2009.

**Kulturnämnden** har ett resultat på -0,1 Mkr med både positiva och negativa avvikelser inom nämnden. Museet, Axel Ebbes Konsthall, Parken och förvaltningen centralt har överskott. Museiverksamhetens positiva avvikelse beror till stor del på att man inte haft några kapitalkostnader för den stadshistoriska utställningen, eftersom man har avvaktat med denna till flytten till Tingshuset. Parken har haft färre besökare 2008 jämfört med 2007, men man har däremot haft fler bokningar, vilket genererat mer intäkter. Biblioteket, Kulturskolan och Trelleborgen visar minusresultat. Trelleborgen har haft ett år där man inte uppnått de ganska högt ställda förväntningarna på intäkter. En utredning har tillsatts och nämnden har beslutat att framöver driva Trelleborgen mer kostnadseffektivt.

**Miljönämnden** visar ett negativt resultat på -1,1 Mkr. Utfallet för miljö- och hälsoskydd har haft en högre nettokostnad beroende på att verksamhetens inriktning inte i tillräcklig omfattning har varit debiterbar. Livsmedelskontrollen har bekostats med ett nytt avgiftssystem och det har däremot resulterat i ett överskott. Under året har miljönämnden arbetat med planering av ansökan till Interreg-projekt för Södra Östersjön med mera. Detta planeringsarbete har fullt ut finansierats med externa medel från SIDA:s Östersjöenhet respektive Länsstyrelsen.

**Räddningsnämnden** visar ett positivt resultat på 0,1 Mkr som beror på lägre personalkostnader än budgeterat. Intäkterna ligger i nivå med budget. Räddningstjänstens handlingsprogram kommer att revideras och bli klart under 2009. I arbetet med revideringen ska kommunens och samhällets utveckling beaktas. Räddningstjänstens planering bygger på att man ska komma in i det nya radiokommunikationssystemet RAKEL under 2009. Systemet beräknas initialt att medföra ökade driftkostnader för verksamhetens kommunikationssystem.

**Byggnadsnämnden** har ett litet underskott. Byggnadsnämndens verksamhet styrs i första hand av de uppgifter som åligger nämnden enligt plan- och bygglagstiftningen och verksamhetens omfattning är i hög grad beroende av rådande konjunkturläge. Detta påverkar normalt bygglovsverksamheten mer än planeringsverksamheten som är mer långsiktig. Under 2008 har konjunkturen påverkat samtliga verksamhetsgrenar med stor uppdragsmängd.

**Fastighetsnämnden** har ett underskott på -4,7 Mkr. Underskottet har bland annat uppkommit på grund av kostnader som inte har budgeterats, såsom försäljningskostnader för Köpingseskolan, merkostnader för Tingshuset samt kostnader för Högalid till följd av beslut om att avbryta projektering av nytt särskilt boende och i stället upphandla lokalhyreskontrakt. Negativa avvikelser finns också gällande akuta underhåll, skadegörelse samt för myndighetskrav, skatt och försäkring. Mediaförbrukning har dock genererat positiva avvikelser.

**Tekniska nämnden** visar ett totalt resultat på -2,5 Mkr. Den skattefinansierade verksamheten har ett överskott på 0,7 Mkr. Bland de olika verksamheterna finns större avvikelser. Parkverksamheten och småbåtshamnarna visar större negativa avvikelser medan administrativa avdelningen har ett stort överskott. Positiva avvikelser finns också på gatuavdelningen, projekteringsavdelningen och för mät- och kartavdelningen. Parkavdelningens underskott (-4,6 Mkr) beror på ökade kostnader. Under 2008 har verksamheten successivt upphört med investeringsarbeten och externa arbeten i egen regi. För småbåtshamnarna fortsätter kostnaderna att öka. Kostnaderna för muddringsarbeten utgör en stor del av kostnaderna, men under 2008 har även kapitalkostnader och övriga kostnader ökat.

I den taxefinansierade verksamheten finns en större negativ avvikelse för elnätsavdelningen och en större positiv för renhållningsverksamheten. VA-avdelningen har en mindre positiv avvikelse. Elnätets resultat är -6,0 Mkr och bland orsakerna till detta märks en intäktsminskning. Dessutom har elkraftskostnader, personalkostnader samt kapitalkostnader ökat markant. Renhållningens resultat förklaras av både intäktsökning och kostnadsminskning.

**Skolnämnden** visar ett resultat på 4,4 Mkr. Intäkterna har en positiv avvikelse mot budget med 15,5 Mkr. Man särredovisar intäkter i tre intäktsslag; taxor och avgifter, statsbidrag och övriga intäkter. Taxor och avgifter har ökat på grund av att man har haft fler barn i förskoleverksamheten samt att man genom inkomstkontroller också debiterat korrektare avgifter. I statsbidrag ingår bidrag för exempelvis maxtaxan och kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan, men också bidrag för anställningsstöd och medel till mångfaldsprojekten. Kostnaderna har en negativ avvikelse på -11,2 Mkr och den enskilt största

förklaringen till detta är att grundskoleverksamheten kostar mer att bedriva än vad budgeten gett utrymme till. Skolnämnden har också haft extraordinära kostnader för stängning av Köpingskolan och stängning av tillagningsköket på samma skola.

**Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden** visar ett litet positivt resultat för 2008. Större delen av det positiva resultatet består av en positiv intäktsökning jämfört med budget. Intäkterna blev 1,6 Mkr högre trots att de interkommunala intäkterna för gymnasieverksamheten blev -1,7 Mkr lägre än budget. Gymnasie- och vuxenutbildningen har tidigare år beviljats ett statligt bidrag från Myndigheten för skolutveckling för delfinansiering utav resurspersoner. Ett projekt som har fortgått under 2008 och genererat intäkter på 1,7 Mkr. Utöver det har även intäkter för uppdragsutbildning, lönebidrag från AMS, ersättning från Migrationsverket för SFI-elever samt EU-finansierade projekt bidragit till de högre intäkterna.

Personal- och lokalkostnader har under året varit lägre än budget, totalt 3,7 Mkr. Antalet anställda har minskat som en naturlig följd av att gymnasie- och vuxenutbildningen har dragit ner organisationen. Övriga kostnader är -5,2 Mkr högre än budget. Stora satsningar har gjorts för inköp till Teknikcollege. Satsningar har även gjorts för utbyte av gamla datorer och IT-utrustning. De interkommunala kostnaderna ökade under 2008, även om flera elever som studerat i andra kommuner och friskolor återvände under våren för studier på Söderslättsgymnasiet. Under höstterminen ökade antalet elever som har valt att studera utanför Trelleborg, vilket ökade kostnaderna. De elever som valt att studera utanför Trelleborg har i större utsträckning än tidigare valt mer kostnadskrävande program.

**Vård- och omsorgsnämnden** har ett resultat på -0,1 Mkr. Avvikelse finns både bland intäkter och kostnader. Vård och omsorg om äldre drog över budgeten med -2,6 Mkr. En del äldreboende hade svårigheter att klara anvisad budgetram. Då behovet av demensplatser är stort har omställning av äldreboendeplatser till demensplatser gjorts. Omställningen innebär krav på ökade resurser. 16 korttidsplatser vid Mimers Hus har avvecklats under hösten och för att kompensera bristen har ett antal korttidsplatser köpts utanför kommunen. Antalet beviljade insattimmar i hemtjänsten har ökat. Verksamheten inom LSS resulterade i ett överskott på 2,1 Mkr. Förväntade volym-

ökningar inom LSS-boende, daglig verksamhet, personlig assistans, kontaktpersoner och ledsagare har rymts inom ramen för de resurser som avsatts och också genererat ett överskott.

**Individ- och familjeomsorgsnämnden** visar ett resultat på -11 Mkr. Den negativa avvikelsen på kostnadssidan är att hänföra till ökade kostnader inom HVB, familjehemsplaceringar, samt försörjningsstöd jämfört med föregående år. Tillsammans visar dessa tre verksamheter på ett underskott jämfört med budget på 13,5 Mkr, varav drygt hälften utav detta är att hänföra till försörjningsstödet. På intäktssidan visar resultatet på en positiv avvikelse som är att hänföra till ej budgeterade projektmedel inom psykiatri samt för mansmottagningen. Utöver detta överstiger intäkterna för moms-kompensation de i budget beräknade.

## Barnbokslut

Barnens bästa i fokus - det är målsättningen för alla beslut som fattas i kommunens nämnder och styrelser i Trelleborg. Den Barnchecklista som infördes för några år sedan bygger på Förenta nationernas barnkonvention. Nämndernas och styrelsens olika verksamhetsområden speglas i på vilket sätt Barnchecklistan används. För vissa beaktas barnperspektivet i så gott som varje beslut, medan för andra innebär det ett mera övergripande synsätt. Ett speciellt Barnbokslut görs där varje nämnd redovisar sitt arbete.

## Intern kontroll

Kommunfullmäktige har beslutat om reglemente för intern kontroll. Av reglementet framgår bland annat att kommunstyrelsen har ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. I det ligger att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen. Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Under 2008 har en större utbildningsinsats genomförts i tre olika steg, dels för politiker i nämndspresidier tillsammans med tjänstemän i förvaltningsledning, dels för de tjänstemän som förväntas genomföra intern kontroll, dels genom information till respektive nämnd. Under början av 2009 ska varje nämnd besluta om en intern kontrollplan för sin verksamhet. I samband med bokslutsarbetet har en avstämning gjorts av nämndernas uppföljning av kontrollplaner upprättade för år 2008.

# Resultaträkning

## Verksamhetens kostnader och intäkter

Verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto uppgick under året till 1 604,6 Mkr, vilket är en ökning med 7,2 procent. Motsvarande ökning mellan 2006 och 2007 var 7,8 procent.

Löneutbetalningarna uppgick under 2008 till 862,5 Mkr och har ökat med 4 procent jämfört med 2007. Antalet årsarbeten som utförts under året är 25 stycken färre än 2007, vilket påverkar lönekostnadsökningen med 1 procent. Minskningen beror på att plusjobben avvecklats. De totala personalkostnaderna har också blivit lägre eftersom arbetsgivaravgifterna är lägre för ungdomar och pensionärer, vilket motsvarar 5 Mkr. De taxefinansierade verksamheterna (vatten & avlopp, elnät och renhållning) fick sammantaget ett underskott på -3,2 Mkr. Resultaten för vatten & avlopp, elnät och renhållning redovisas i respektive balansräkningsenhet.

## Skatter och generella statsbidrag

Skatteintäkterna uppgick till totalt 1 297,0 Mkr under året, vilket är en ökning med 4,7 procent jämfört med 2007. Skatteintäkterna består av preliminär kommunalskatt med 1 309,6 Mkr, en slutavräkning för 2007 med -2,7 Mkr samt en prognos för slutavräkningen för år 2008 på - 9,8 Mkr. Avräkningarna för åren 2007 respektive 2008 beräknas och utbetalas utifrån principen om en kollektiv avräkning för riket som helhet och ingår därför inte i den ursprungliga budgeten. Trelleborgs kommun hade redan i budgetkalkylen beräknat en negativ avräkning på grund av konjunkturförsvagning. Det har gjort att budgetavvikelsen för skatteintäkterna endast är -0,4 Mkr.

De generella statsbidragen blev 341,4 Mkr år 2008. Det är 42,4 Mkr mer än föregående år, men om man bortser från de 53,7 Mkr som avser den nya kommunala fastighetsavgiften, så har bidragen i själva verket minskat jämfört med 2007. Bredvid inkomst- och kostnadsutjämningsystemet finns också sedan 2004 ett system för mellankommunal utjämnning av LSS-kostnader (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Kommunen, som enligt principerna för systemet beräknas ha en lägre egen standardkostnad än riksgenomsnittet, betalade under 2008 en avgift på 27,5 Mkr vilket är en minskning med -2,7 Mkr i jämförelse med 2007. Slutligen finns bland de generella statsbidragen en regleringspost som kan vara både positiv och negativ. Om regleringsposten är positiv

eller negativ beror bland annat på hur storleken på de totala statsbidragen till landets kommuner förändras, eller om regeringen behöver reglera förändringar i kommunernas ansvarsområden gentemot staten. År 2008 blev Trelleborgs regleringsbidrag -18,7 Mkr.

## Finansnetto

Årets finansnetto blev -7,8 Mkr. Resultatet av de finansiella posterna blev 0,4 Mkr bättre än budgeterat. Orsakerna till avvikelsen finns både bland kostnader och intäkter. Räntenettet blev 2,2 Mkr bättre på grund av att saldot på bankkonton varit högre än förväntat och att man inte har lånat så mycket som var budgeterat och därmed inte haft så höga räntekostnader. Bland de finansiella kostnaderna finns nedskrivningen av värdepappersportföljen med 2,5 Mkr. Trelleborgs Hamn AB betalar ränta på det lån som kommunen lämnade ut och som motsvarade den försäljning av hamnanläggningar som gjordes 2005. För lånet finns en amorteringsplan på 15 år och räntan uppgick under 2008 till 7,6 Mkr.

## Årets resultat

Årets resultat blev 33,8 Mkr. Resultatet är 7,7 Mkr sämre än föregående år men 18,0 Mkr bättre än budgeterat resultat. I resultatet ingår realisationsvinster till följd av fastighetsförsäljningar med 17,0 Mkr. Om man bortser ifrån dessa realisationsvinster blir resultatet 16,8 Mkr, vilket nästan är som det budgeterade resultatet 15,8 Mkr.

Nämndernas resultat innebär en negativ avvikelse jämfört med budget på -8,6 Mkr (2007: -0,1 Mkr). Den största negativa avvikelsen har individ- och familjeomsorgsnämnden och den beror till stor del på ökade kostnader för försörjningsstöd. Energiavdelningens resultat på -6 Mkr bör också kommenteras. Det negativa resultatet har uppkommit på grund av intäktsminskning, reglering av en stor fordran, ökade elkraftskostnader samt ökade personalkostnader. Fastighetsnämnden har också en negativ avvikelse. Nämnden har haft kostnader som ej funnits med i budget i samband med försäljning av Köpingseskolan, projekteringskostnader för Högalid samt merkostnader för Tingshuset.

Större positiva avvikelser har Kommunstyrelsen och Skolnämnden. Kommunstyrelsen fick 3 Mkr för ett äldreomsorgsprojekt – "Många ljus i tårtan". Medelstilldelningen från detta anslag för olika åtgärder skulle besl-

tas i efterhand i Kommunfullmäktige, men det blev inte aktuellt under 2008. Personalavdelningen hade en stor positiv avvikelse, bland annat för lägre kostnader för facklig tid och utbildning. Skolnämnden har erhållit mer bidrag, haft mer intäkter på grund av ökad volym samt mer moms-kompensation än budgeterat. Nämnden har dock haft mer kostnader framför allt för grundskoleverksamheten.

Verksamhetens kostnader ökade jämfört med 2007 med 4,8 procent, att jämföras med intäkterna som endast ökade med 1,1 procent mot föregående år. 78 procent av intäkterna utgörs av skatter och generella statsbidrag.

Skatteintäkterna har i princip blivit som budgeterat. De generella statsbidragen blev däremot 6,1 Mkr högre än budgeterat och hela 42,4 Mkr (14,2 %) bättre än föregående år. Personalkostnader står för den största delen av kommunens kostnader, nämligen 62,5 procent.

I resultatet finns också nedskrivning av aktier med. Den uppgick till 2,5 Mkr. Sociala avgifterna blev lägre 2008 än förväntat på grund av att arbetsgivaravgifterna har sänkts för ungdomar och pensionärer. Kommunstyrelsens (finans) budget för oförutsedda kostnader har inte utnyttjats till fullo och ger en positiv budgetavvikelse på 6 Mkr.



# Balansräkning



Den totala balansomslutningen uppgår till 2 210,4 Mkr, vilket är en ökning sedan föregående års bokslut med 112,2 Mkr.

## Avstämning av balanskravet

Trelleborgs kommun uppfyller balanskravet som gäller enligt Kommunallagen. Det behövs ett bättre resultat än +/- noll för att uppnå vad lagen menar med god ekonomisk hushållning och balanskravet skall uppfattas som ett golv och inte ett tak. Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderar kommunerna att ha ett resultat som motsvarar 2 procent av skatter och statsbidrag. Ett positivt resultat behövs dels för att värdesäkra anläggningstillgångar och pensioner, dels för att finansiera en del av de investeringar som görs. Vid avstämning av om balanskravet uppfylls skall resultatet regleras för de poster där kommunen gör avsteg från god redovisningssed samt för händelser av engångskaraktär, som till exempel realisationsvinster till följd av fastighetsförsäljningar.

### Avstämning

av balanskrav (tkr)	2008	2007	2006
Resultat enligt resultaträkning	33 802,3	41 479,6	63 816,5
Avgår realisationsvinster vid fastighetsförsäljning	-17 038,9	-25 577,8	-33 512,1
Justerat resultat	16 763,4	15 901,8	30 304,4

## Soliditet

Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som kommunen finansierat med eget kapital. Soliditeten har mins-

kat från 61 procent till 59 procent. Kommunens resultat har tillfört eget kapital 33,8 Mkr.

Kommunen redovisar den pensionskulden som uppkommit före 1998 som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Kommunens soliditet inklusive pensionsförpliktelser uppgår till 19 procent.

## Likviditet

Kommunens likvida medel uppgick vid årsskiftet till 154 Mkr, vilket är en ökning med 51 Mkr jämfört med föregående år. Förändringen av likvida medel framgår av finansieringsanalysen.

## Långfristig upplåning

Kommunfullmäktige i Trelleborg har sedan 2004, i samband med beslut om investeringar, beslutat att finansiera delar av dessa med upplåning. Kommunfullmäktige beslutade i november 2007 (§ 262) i samband med beslut om kommunens årsbudget för 2008 att godkänna kommunstyrelsens förslag till upplåning av 70 Mkr för finansiering av investeringar. Upplåning ska verkställas efterhand som behov uppstår under perioden, utifrån den likviditetsplanering som upprättas av ekonomikontoret samt med den fördelning av finansierings- och ränterisker som finanspolycyn föreskriver. Upplåning ska verkställas under förutsättning av att de ryms inom ramen för av kommunfullmäktige fattade beslut.

En upphandling avseende ett ramavtal för upplåning genomfördes och i augusti 2006 beslutades att teckna ett

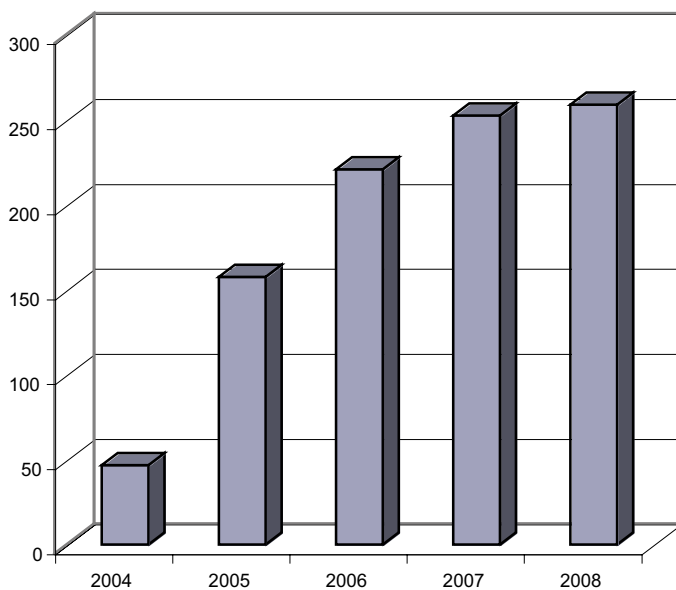
kreditavtal på belopp upp till maximalt 200 miljoner kronor för perioden fram till och med 2008-12-31 med Kommuninvest i Sverige AB. Avtalet kan utnyttjas både av kommunen och dess helägda bolag.

Kommunens totala låneskuld uppgick 2008-12-31 till 284 miljoner kronor, varav långfristig upplåning 259 miljoner kronor. Lånen som tagits under 2005, på totalt 120 miljoner kronor, de 80 miljoner kronor som upplånats under 2006, de två lån på tillsammans 50 miljoner kronor som tagits upp under 2007 samt det lån på 30 Mkr som tagits under 2008 har placerats med olika kredit- och räntebindingstider. Då kommunen har haft en gynnsammare likvid situation än förväntat när budgeten beslutades har amorteringar gjorts.

Från och med 2003 redovisas de finansiella leasingavtalen som långfristig upplåning och uppgår vid årsskiftet till 2,8 Mkr.

Beräknade amorteringar under 2009 på 22,5 Mkr samt 2,8 Mkr avseende de finansiella leasingavtalen, har överförts till kortfristiga skulder. Under året har tidigare lån amorterats med 15 Mkr.

#### Diagram Förändring av långfristig skuld



#### Finansiella placeringar

Kommunens värdepappersportfölj har under 2008 påverkats av den finansiella kris som världen genomlider och

har därför haft en negativ utveckling. Den har dock räddats av att kommunen har så stor andel svenska räntebärande papper. Vid årsskiftet 2007/2008 uppgick värdet i portföljen till 56,7 Mkr. Det samlade värdet har under året sjunkit till 50,3Mkr per 2008-12-31. Det innebär en nettonedgång på 6,4 Mkr, det vill säga 11 procent (f.å. +0,6 Mkr). Per den 31 december 2008 har det bokförda värdet skrivits ned till marknadsvärde, vilket gav en nedskrivning med 2,5Mkr.

I november 2006 rebalanserades portföljen för den långsiktiga placeringen enligt kommunens finanspolicy, dvs med 30 procent svenska aktier, 20 procent globala aktier och 50 procent svenska räntebärande värdepapper. Totalt under perioden sedan portföljen rebalanserades har placeringen minskat med 4 Mkr, dvs med 8 procent. Under denna period har de svenska räntebärande värdepappren ökat med 12 procent, vilket är 1,5 procentenhet sämre än index. Båda aktieplaceringarna har minskat, dock inte lika mycket som de index placeringarna jämförs med. Svenska aktier har minskat med 5 Mkr (31%) och globala aktier har minskat med 2,7 Mkr (25 %). Samtliga placeringars avvikelser jämfört med index ligger inom det intervall som är godkänt enligt Trelleborgs kommuns finanspolicy.

#### Långfristiga placeringar (kr)

Extern kapitalförvaltare	Bokfört värde	Marknadsvärde
Svenska räntebärande värdepapper, inkl. likvida medel	31 209 480	31 209 480
Svenska aktier, inkl. likvida medel	10 976 064	10 976 064
Globala aktier, inkl. likvida medel	8 102 737	8 102 737
<b>Summa långfristiga placeringar</b>	<b>50 288 281</b>	<b>50 288 281</b>

#### Eget kapital

Kommunens egna kapital uppgår till 1 305,3 Mkr. Anläggningsskapitalet utgör 1 573,8 Mkr, vilket är en ökning under 2008 med 55,5 Mkr.

Årets nettoinvesteringar uppgår till 174 Mkr. Avskrivningar har gjorts med 87,7 Mkr och försäljning av anläggningstillgångar uppgick till 21,3 Mkr. Dessutom har

amorteringar på de långfristiga lånen inklusive leasingavtalen skett med 18,6 Mkr.

Rörelsekapitalet uppgår till – 176,7 Mkr och har under 2008 minskat med 10 Mkr.

## Pensionsförpliktelser och pensionsmedel

Från och med 1998 skall större delen av kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen såsom ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Denna del är viktig att beakta ur risksynpunkt, eftersom skulden skall finansieras de kommande 50 åren. De närmaste åren förväntas antalet pensionsavgångar öka väsentligt. De ökade pensionsutbetalningarna kommer då att påverka kommunens kostnader. Pensionsbeloppen redovisas inklusive löneskatt på 24,26 procent.

Pensionsförpliktelser (tkr)	2008	2007	2006
Avsättningar	91 773,5	80 048,3	59 826,2
Ansvarsförbindelse (pensionsskuld före 1998)	894 529,0	886 139,0	761 229,2
Finansiella placeringar (bokfört värde)	-50 243,2	-52 298,8	-50 889,5
Totala förpliktelser ./ finansiella placeringar	936 059,3	913 888,5	770 201,9
Realisationsvinster/ förluster under året	-115,5	935,9	8 683,0

Kommunerna för gemensamma överläggningar med Region Skåne angående ekonomisk reglering i form av en

ny pensionsöverenskommelse på grund av uteblivna kostnadsbidrag för bl.a. Ädel sedan tillkomsten av pensionsavtalet PFA 1998. Storleken på för kommunen aktuellt retroaktivt engångsbelopp samt framtida löpande kostnadsbidrag kan inte preciseras i bokslut 2008.

## Investeringar

Investeringarna uppgår under 2008 till 174,0 Mkr (219,7 Mkr), varav 26,7 Mkr för de taxefinansierade verksamheterna; elnät samt vatten & avlopp.

En stor del av årets investeringar, 52,2 Mkr, har skett i skolbyggnader. De största projekten har varit Teknikcollege, Modeshögs förskola, Stavstensuddes förskola samt ombyggnad på Liljeborgsskolan. Bland andra stora investeringar kan nämnas fastighetsköp 27,1 Mkr, renovering av badhuset 7,1 Mkr, fjärravläsning av elnätet 6,9 Mkr, vatten & avlopp 9,7 Mkr, företagsetablering Ståstorp 9,9 Mkr, exploateringar som inte redovisas som exploateringstillgångar 8,8 Mkr, cirkulationsplats i Maglarp 7,3 Mkr, plantäckning Vångavallen 3,2 Mkr samt ombyggnaden av köket på Akka 3,6 Mkr.

Kommunstyrelsen har köpt in mark i Skegrie som ska användas för framtida exploateringar. Badhusets gamla basäng, dam- och herrbastun har genomgått en totalrenovering under året. Det har också gjorts en uppfräschning av vattenrutschbanan. Ombyggnad av Bastionen Hus T har gjorts för Teknikcollege. Det har även investerats i inventarier till Teknikcollege.

Uddens förskola på Stavstensudde färdigställdes i februari 2008. Förskolan har tre avdelningar samt storkök, och



kommer förmodligen att byggas ut med några avdelningar till efter behov. Modeshögs skola har byggts om till förskola med fyra avdelningar. Ombyggnaden blev klar under sommaren. Utemiljön på Modeshög har utökats och anpassats till den nya verksamheten.

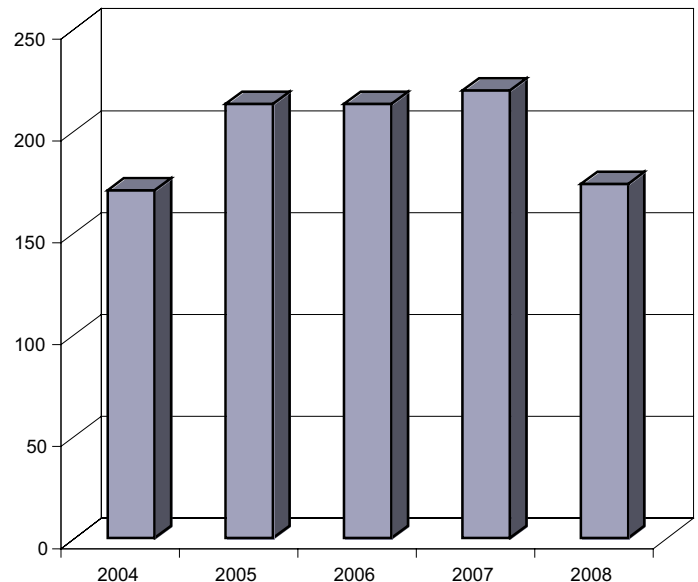
Projektering för omfattande renoverings-, ombyggnads- och tillbyggnadsarbeten utfördes under året på Liljeborgsskolan. Entreprenadåtgärderna ska påbörjas snarast efter årsskiftet 2009. Projektering för en ny idrottshall på skolan utfördes under året. Idrottshallen ska kunna samnyttjas av skola och fritidsförvaltning. Entreprenaden beräknas preliminärt vara färdigställd till årsskiftet 2009/2010.

Tekniska nämnden har ett antal avvikelser bland sina investeringsprojekt. Nämndens rammedel för skattefinansierad verksamhet samt elnät och VA reducerades av kommunfullmäktige i april 2008. Under året pågick arbetet med att avbryta de pågående investeringarna inom dessa rammedel där det inte förelåg hinder i form av tekniska omständigheter eller avtals- och upphandlingsförhållanden.

Fjärravläsningsprojektet är nu klart. Projektet har en negativ avvikelse för 2008, men ytterligare medel finns i budget 2009. För cirkulationsplatsen vid Maglarp rapporterades också en avvikelse under året på grund av att de budgeterade 12 Mkr baserades på uppgifter från Vägverket. Dessa visade sig vara för låga och kostnaden överskred därmed budgeten.

Årets investeringsbudget uppgick till 224 Mkr, varav 50 Mkr återstår. Det avser bland annat större projekt som startats under 2008 och som kommer att färdigställas 2009, som till exempel omklädningsrum i Anderslöv som beräknas vara klart i april 2009, en ny bokbuss för leverans våren 2009 och färdigställandet av badhuset. Bland övriga projekt som är försenade kan nämnas investeringsprojekt hos Räddningsnämnden, om- och tillbyggnader av skolor som inte blivit klara, kameraövervakning, samt Freeswing – ett projekt för att förse samtliga dörrar på kommunens äldreboende med automatisk stängning vid eventuell brand.

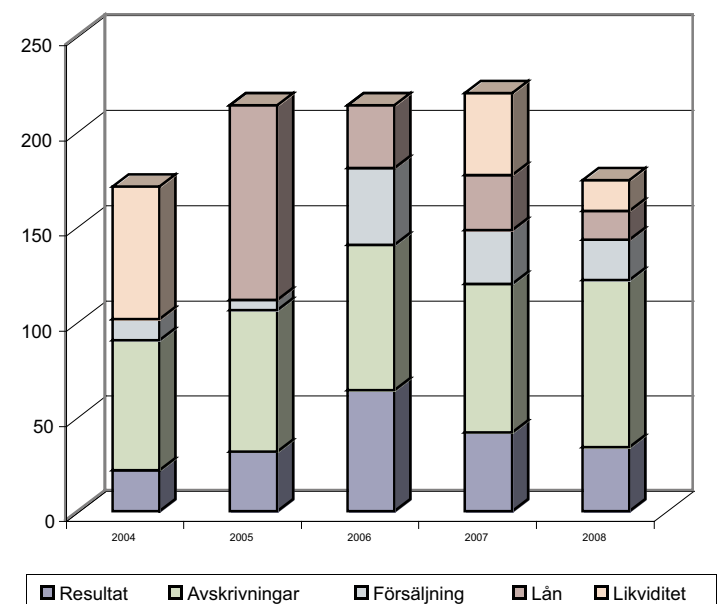
**Diagram Nettoinvesteringar**



## Finansiering av investeringar

Kommunen finansierar investeringarna genom likvida medel, som uppstår genom överskott i resultaträkningen och avskrivningar samt eventuell försäljning av anläggningstillgångar eller externa lån. Kommunens investeringar 2008 finansierades, dels med egna medel (resultat och avskrivningar), 121,5 Mkr, dels med medel från försäljning av anläggningstillgångar 21,3 Mkr och minskning av likvida medel samt därutöver med upplåning.

**Diagram Finansiering av investeringar**



# Sammanställd redovisning



Begreppet sammanställd redovisning är närmast synonymt med koncernredovisning och tillkom med den kommunala redovisningslagen. Syftet är att ge en samlad bild av kommunens och de kommunala företagens verksamhet och ekonomiska ställning. I den sammanställda redovisningen har endast bolag medtagits, där kommunen har mer än 20 procent ägande. Detta följer årsredovisningslagens definition av betydande inflytande (1 kap, 5 §), vilket anses föreligga om ett företag innehar minst 20 procent av rösterna i en annan juridisk person.

Den sammanställda redovisningen i aktiebolagslagen och i offentlig verksamhet har delvis olika syften. I det förstnämnda fallet avser man att klarlägga koncernens årsresultat och skydda mot för hög utdelning i moderbolaget. När det gäller kommuner vill man med den sammanställ-

da redovisningen visa det totala åtagandet som kommunen har. Detta kan läggas till grund för analyser och ge ökade möjligheter till styrning av kommunens ekonomi oavsett om denna bedrivs i förvaltnings- eller bolagsform.

Trelleborgs kommun bedriver vissa verksamheter i förvaltnings- och bolagsform. Koncernen omfattar Trelleborgs kommun och bolag, i vilka kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande.

Tillgångar och skulder samt intäkter och kostnader har upptagits till så stor del som motsvarar kommunens aktieinnehav. Metoden kallas proportionell konsolidering. Trelleborgs kommuns (moderföretagets) bokförda värden på aktier i dotterföretagen har eliminerats mot dotterföretagens egna kapital enligt förvärvsmetoden. Tillgångar

och skulder samt intäkter och kostnader mellan företagen i den sammanställda redovisningen har eliminerats proportionellt mot aktieandelens storlek.

Under 2008 startade det sociala företaget LagOmTjänst. LagOmTjänst är en fristående ekonomisk förening som ägs av dess medlemmar och kommunen är en av dessa. Kommunen har röstmajoritet, men är inte majoritetsägare. LagOmTjänst räknas som intressebolag till kommunen och ingår inte i den sammanställda redovisningen.

#### **Trelleborgs Hamn AB 556008-2413 (100 %)**

Bolaget bildades 1999 genom sammanslagning av Trelleborg Terminal AB och Trelleborgs Hamn. Sedan början av 2005 ägs Trelleborgs Hamn till 100 % av Trelleborgs kommun.

Trelleborgs Hamn AB bedriver hamn- och terminalverksamhet i Trelleborgs hamn. Hamnen är en av Skandinavien största RoRo- och färjehamnar. Bolagets verksamhet är uppdelad i tre områden; hamn, hantering och fastighetsförvaltning. Vid utgången av 2008 fanns sex färjeförbindelser; en till Sassnitz, två till Rostock, två till Travemünde och en till Swinoujscie. Totalt tretton så kallade RoPax-fartyg upprätthåller trafiken på linjerna. I övrigt hanteras bilar, spannmål, gödning och olja/styrén.

I början av 2009 beräknas anläggningen av ytterligare ett spårbundet färjeläge och iordningställandet av nya och större hanterings- och uppställningsytor vara klara. Därmed är "Vision 2005" slutförd. Under året har bolaget lämnat in miljöansökan avseende utbyggnad av hamnen enligt "Vision 2010/2015".

Verksamheten i logistikcentrat har fortsatt positiv utveckling. Under sista kvartalet har Cargo Terminal även hanterat och lagrat importbilar. Bolaget arrangerade för åttonde året i rad, en internationell transportkonferens med mer än 180 deltagare från Skandinavien såväl som Kontinentaleuropa. Bolaget har på grund av volymökning i hanteringen haft ökade kostnader för fordon och personal.

Omsättningen för 2008 uppgick till 196,3 Mkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt var 20,4 Mkr. Årets resultat uppgick till 1,7 Mkr.

#### **AB Trelleborgshem 556054-8363 (100 %)**

AB Trelleborgshem är kommunens allmännyttiga bostadsföretag. Bolaget bildades 1950 och äger och förvaltar 1 867 bostäder, 172 lokaler och 295 garage.

På Borgvallen har Trelleborgshem byggt om delar av plan ett till eget modernt kontor med ändamålsenliga lokaler. Våning två och tre kommer att byggas om till särskilt boende med ca 43 vårdplatser. Även på Tappan bygger bolaget om till särskilt boende. Bygget förväntas vara klart i april 2009. I kvarteret Väduren kommer Trelleborgshem att uppföra ett flerfamiljshus med 19 lägenheter och 6 LSS-platser. Upphandlingen är gjord och inflyttning beräknas ske i början av 2010. Under året har investering också gjorts i ett nytt energiuppföljningssystem.

Bolagets omsättning är 155,4 Mkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 9,9 Mkr. Årets resultat uppgår till 6,7 Mkr.

#### **Trelleborgs Energiförsäljning AB 556527-4056 (100 %)**

Bolaget är ett elhandelsbolag som bildades 1995 och startade sin verksamhet i samband med avregleringen av elmarknaden 1996. Föremålet för bolagets verksamhet är handel med el och därmed sammanhängande verksamhet. All el som har levererats under 2008 har varit vattenkraftproducerad med hänsyn till miljön, och så kommer det också vara under 2009.

Elmarknaden under 2008 präglades av stora svängningar. Under större delen av 2008 sågs ständigt stigande elpriser på den Nordiska elbörsen. I slutet av året kunde man däremot se kraftigt fallande elpriser på grund av lågkonjunkturen.

Omsättningen var 107,3 Mkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 4,5 Mkr. Bolagets resultat har varit positivt sedan 1996 och uppgick 2008 till 2,3 Mkr.

#### **Östersjöterminalen AB 556124-3444 (100 %)**

Östersjöterminalen AB bildades 1969. Dess verksamhet är ett led i kommunens näringslivspolitik och innefattar att allmänt främja näringslivets utveckling genom att förvärva, förvalta och avyttra såväl bebyggda som obebyggda fastigheter, tomträtter eller andra nyttjanderätter, samt att förvärva, förvalta och avyttra aktier eller andra värdepapper.

Bolaget har under 2008 igångsatt en större ombyggnad av de lokaler inom Signalen 19 som hyrs ut till kommunens Arbets- & försörjningsenhet respektive det nya sociala företaget LagOmTjänst. Samtidigt vidtas en del underhålls- och försköningsarbeten. I slutet av året startade också ombyggnaden av biograflokalerna så att komplettering sker med ytterligare en mindre biosalong.

Östersjöterminalen AB administreras av Trelleborgs Kommuns Utvecklings AB mot ersättning enligt avtal. Arvode utgår till bolagets VD. Omsättningen uppgår till 10,2 Mkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 1,7 Mkr. Årets resultat uppgår till 1,6 Mkr.

#### Trelleborgs Kommuns Utvecklings AB 556231-6835 (100 %)

Huvuduppgifterna för Trelleborgs Kommun Utvecklings AB är näringslivs- och turistfrämjande samt kommunal service inom dessa sektorer. Bolaget registrerades 1983. Under året har Trelleborgs Kommun köpt in resterande aktier i bolaget, tidigare ägdes endast 90 procent av A-aktierna av kommunen.

Ord som finanskris och lågkonjunktur dominerade hösten 2008, men trots detta blev det i många fall ett bra år för Trelleborg. En fortsatt gynnsam inkvarteringsstatistik, högt intresse för nyföretagande samt en ny, stor etablering i form av Kockums Industrier bidrog till detta.

Omsättningen är 14,6 Mkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är -0,7 Mkr. Årets resultat uppgår till -0,5 Mkr.

#### Trelleborgs Fjärrvärme AB 556622-3185 (100 %)

Utbyggnaden av fjärrvärmenätet har gått i ett högt tempo med en tillströmning av kunder som inte var tänkbar när Trelleborgs Fjärrvärme AB bildades 2002. Bolaget har investerat i tre produktionsanläggningar; Maglarpsverket, Sjöviksverket och Östervångsverket samt tre fjärrvärmenät i centrala Trelleborg, Serresjö och Stavstensudde. Under året har samtliga anläggningar levererat energi med hög tillgänglighet och leveranssäkerheten i fjärrvärmenätet har varit hög.

Omsättningen är 28,5 Mkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt är 0,2 Mkr.

#### Kommentarer sammanställd redovisning

För år 2008 uppgår koncernens totala egna kapital till 1 545,3 Mkr, varav 1 305,3 Mkr för kommunen. Verksamhetens nettokostnader för koncernen uppgår till 1 508,8 Mkr. Resultatet efter skatteintäkter och finansnetto uppgår till 66,7 Mkr. Koncernen visar 2008 ett resultat på 56,0 Mkr. Avskrivningar och finansiella kostnader har ökat jämfört med tidigare år. Det beror på att man inom kommunkoncernen har investerat mycket och att man finansierar sina investeringar med lån. Soliditeten för koncernen uppgår till 40 % (42 % 2007) och till 59 % (61 % 2007) för kommunen. Koncernens långfristiga låneskuld uppgår till 1 503,1 Mkr, varav dotterbolagens långfristiga skuld utgör 1 244,3 Mkr.

Personal/Löner (Mkr)	2008		2007		2006	
	antal	löner	antal	löner	antal	löner
Trelleborgs Kommun	2 890,0	862,5	2 916,0	840,0	2 911,0	807,9
Trelleborgs Hamn AB	124,0	45,2	114,0	40,9	103,0	36,8
AB Trelleborgshem	40,6	11,5	38,0	11,0	38,0	10,6
Trelleborgs Energiförsäljning AB	2,0	1,0	2,0	0,7	0,0	0,1
Östersjöterminalen AB	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2
Trelleborgs Kommuns Utvecklings AB	10,0	3,7	9,0	3,3	8,0	2,9
Trelleborgs Fjärrvärme AB	4,0	2,1	4,0	1,6	1,0	0,5
<b>Summa</b>	<b>3 070,9</b>	<b>926,2</b>	<b>3 083,0</b>	<b>897,7</b>	<b>3 061,0</b>	<b>859,0</b>

# Finansiella nyckeltal

Resultat och kapacitet	2008	2007	2006	2005	2004
Resultat i förhållande till skatt och statsbidrag (%)	2,1	2,7	4,4	2,3	1,7
Nettokostnadsandel (%)	97,5	97,1	95,6	98,0	98,0
Nettokostnadsutveckling (%)	6,9	7,1	3,8	5,8	0,8
Förändring skatteintäkter (%)	4,7	5,7	6,3	3,5	2,0
Finansnetto (Mkr)	-7,8	-2,9	6,0	-2,4	-0,7
Nettoinvesteringar (Mkr)	174,0	219,7	213,2	213,3	170,7
Investeringar i förhållande till skatt och statsbidrag (%)	10,6	14,0	15,0	15,0	13,0
Självfinansieringsgrad (%)	69,8	54,4	65,4	48,0	51,7
Nyupplåning/nettoinvesteringar (%)	17,2	22,8	37,5	56,0	0,0
Soliditet (%)	59,1	60,6	63,0	66,0	72,0
<b>Risk och kontroll</b>					
Balanslikviditet (%)	68,1	66,3	69,9	61,2	53,4
Borgensåtagande (Mkr)	1 259,4	1 171,6	932,3	843,6	565,8
Budgetavvikelse, resultat 2 (Mkr)	18,0	41,2	55,6	-1,3	15,7



Kommunfullmäktige antog i samband med beslut om budget 2008 nya finansiella mål för perioden 2008-2010. Ett av dessa mål är att resultatet minst ska uppgå till 2 procent av summan skatter och statsbidrag. Det är ett riktvärde som används av många kommuner som ett mått på god ekonomisk hushållning. För 2008 uppgick det totala resultatet för Trelleborgs kommun till 2,1 procent av summa skatter och statsbidrag. Föregående år uppgick samma nyckeltal till 2,7 procent.

Under 2008 tog Trelleborgs kommuns löpande driftverksamhet i anspråk 97,5 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Verksamhetens nettokostnader har ökat med 6,9 procent under 2008. Det kan jämföras med skatteintäkter och generella statsbidrag som ökade med 6,5 procent i förhållande till 2007 års nivå. En ökningstakt för verksamhetens nettokostnader som är högre än vad skatter och generella statsbidrag ökar är i längden en ohållbar utveckling.

Förändringen av verksamheternas nettokostnader påverkas av olika beslut, vilket inverkar på jämförelserna mellan åren. Ovanstående nyckeltal redovisas totalt för kommunen. Under femårsperioden har ett antal större förändringar skett och dessa behöver man ta hänsyn till vid jämförelse över tiden. Större förändringar är bland annat överföringen av hamnverksamheten till bolag, överföringar av specialdestinerade statsbidrag till generella statsbidrag samt resultatförändringar mellan åren för de taxefinansierade verksamheterna.

Kommunen har haft en hög investeringsvolym under den senaste femårsperioden, men volymen har minskat under 2008. Investeringarna uppgick under året till 10,6 procent av skatter och statsbidrag. Investeringsnivån närmar sig nu Skånesnittet där motsvarande siffra var 10,0 procent för 2007. Investeringarna har före 2005 kunnat finansieras med egna medel och genom försäljning av fastigheter till AB Trelleborgshem. 2005 var första året som kommunen finansierade en del av investeringarna med lån, vilket även till viss del har erfordrats under senare år. Kommunens soliditet sjönk under 2008 med 1,5 procent och ligger nu på 59,1 procent, vilket är lägre än Skånesnittet för 2007 (63,8 %). Genomsnittskommunen i Sverige hade 2007 en soliditet på 52,2 procent.

I budget 2008 beräknades de långfristiga skulderna öka med totalt 68 miljoner kronor under året. Dock har en-

dast ett lån på 30 miljoner kronor tagits upp under 2008 samtidigt som lån har amorterats. Den totala låneskulden uppgår vid årsskiftet till 284 miljoner kronor inklusive finansiell leasing och 2009 års beräknade amortering. De långfristiga skulderna har under 2005-2008 ökat med 212 miljoner kronor.

AB Trelleborgshems övertagande av äldreomsorgsfastigheter har av bolaget finansierats med upplåning, med kommunal borgen. Kommunfullmäktige har de senaste åren även beslutat om borgensåtagande för Östersjöterminalen AB, Trelleborgs Fjärrvärme AB och Trelleborgs Hamn AB. Trelleborgs kommuns borgensåtagande har under femårsperioden ökat från 565,8 miljoner kronor till 1 259,4 miljoner kronor. Koncernens belåning har ökat väsentligt de senaste åren, från 615 miljoner kronor 2004 till 1 535 miljoner kronor 2008. Eftersom Trelleborgs kommun går i borgen för de lån som koncernens bolag tar upp är det viktigt att följa utvecklingen ur ett koncernperspektiv.

Rörelsekapitalet är negativt och uppgår vid årsskiftet till -176,7 miljoner kronor. Det har minskat ytterligare under året eftersom en del av investeringarna finansierats med likvida medel och genom ökning av korta skulder samt avsättningar. Bland de kortfristiga skulderna finns bland annat semesterlöneskulden som uppgår till 81,8 miljoner kronor samt under avsättningarna finns pensionsskulder på ytterligare 91,8 miljoner kronor. Bland annat medför dessa två poster att kommunen kan ha ett negativt rörelsekapital, då dessa skulder ej förväntas utbetalas under de närmaste åren. Dock kan vi förvänta oss att de stadigt kommer att minska i takt med att den personal som är född på 40-talet går i pension.

De likvida medlen uppgick vid årsskiftet till 154,0 miljoner kronor. Förutom likvida medel finns ett avtal med Swedbank om en checkkredit på 60 miljoner kronor samt från och med augusti 2006 ett ramavtal med Kommuninvest avseende upplåning upp till 200 miljoner kronor. Därutöver finns ett koncernkonto hos Swedbank där samtliga av koncernens bolag är anslutna och där det finns möjlighet till gemensam likviditetsplanering för att hålla de externa räntekostnaderna så låga som möjligt.

# Personalredovisning

Inom det övergripande personalarbetet har satsningar skett inom ett flertal områden. Friskvårdsinsatser har skett genom att kommunens anställda kostnadsfritt erbjudits friskvårdsmassage, gympa, deltagande i Trelleborgsloppet och Jobbing. Korpens satsning på fysisk aktivitet, samt skattefri friskvårdsförmån på upp till 500 kronor per år. Löneöversyn 2008 inleddes i vanlig ordning med lönepolitiska överläggningar med de fackliga organisationerna. Vid dessa tillfällen redogjorde arbetsgivaren för hur lönestrukturen såg ut samt hur en önskvärd lönestruktur skulle se ut, i enlighet med kommunens lönepolitik för vilken utgångspunkten har varit "lika lön för lika och likvärdiga arbeten". Arbetsvärdering och lönekartläggning har medfört att arbetsgivaren har mer adekvata argument för satsningar eller omfördelningar till lönemässigt eftersatta yrkesgrupper inom kommunens verksamheter.

Under året har personalavdelningen genomfört två utbildningar i grundkunskaper i arbetsrätt och avtal för chefer och arbetsledare. Cirka 60 personer deltog i utbildningarna. Kursen ingår i ett paket med grundkunskaper i personalfrågor som chefer behöver i sin befattning, tillsammans med kurs i lönesättning.

Projektet Ett ännu friskare Trelleborg som drivits i samarbete med Previa fortsatte under 2008 och avslutades vid årsskiftet. Syftet med projektet var att sänka sjukfrånvaron till 5 procent. Detta mål nåddes inte men sjukfrånvaron sänktes successivt under 2008 och vissa åtgärder mot korttidssjukfrånvaron har ännu inte kommit i gång. Ett annat mål med projektet var att uppnå ett NöjdMedarbetarIndex, NMI, på 80 procent. En första medarbetarundersökning genomfördes under december 2007 och januari 2008. Syftet var att kartlägga medarbetarnas attityd och inställning till arbetet och arbetssituationen. Resultatet från undersökningen gav ett NMI på 73 procent.

Under året har en ny jämställdhetsplan arbetats fram och samtliga löner i kommunen har kartlagts. Där det har funnits tecken som indikerat eventuellt osakliga löneskillnader har förklaringar på lönesättningen begärts in från respektive chef. Inom området Mångfald har resultatet från medarbetarundersökningen skapat tankar och funderingar kring hur vi kan förbättra vårt arbete med dessa viktiga frågor.

Personalredovisningen består av personalstatistik med analys och kommentarer. Uppgifterna är hämtade från kommunens personalsystem och i några fall justerade med hänsyn till ekonomisk fördelning av gemensamma resurser mellan Skolnämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. En del statistik avser hela året, annan statistik beskriver en specifik tidpunkt, 1 november eller 31 december, detta anges i varje tabellrubrik. För ytterligare fördjupning i personalstatistik, sjukfrånvaroredovisning och personalekonomiska nyckeltal hänvisas till den personalekonomiska redovisningen för 2008 som kan hämtas på Trelleborgs kommuns hemsida [www.trelleborg.se/personalredovisning](http://www.trelleborg.se/personalredovisning).

## Antal anställda

### Tillsvidareanställda

Antalet tillsvidareanställda har ökat med 22 anställda mellan den 1 november 2007 och den 1 november 2008 och uppgick då till 3 086 anställda. En större ökning finns inom Vård- och omsorgsnämnden som ökat med 41 anställda beroende på volymökningar inom hemtjänsten. Minskningar har skett inom Fastighetsnämnden och Tekniska nämnden. Andel kvinnor av antalet tillsvidareanställda var 80,1 procent, en liten ökning med 0,5 procentenheter jämfört med 2007.

### Antal anställda; tillsvidareanställda den 1 november respektive år

	2008	2007	2006
Kommunstyrelse	84	87	82
Fritidsnämnd	37	37	38
Kulturnämnd	60	56	55
Miljönämnd	13	14	14
Räddningsnämnd	70	71	69
Byggnadsnämnd	7	6	5
Fastighetsnämnd	104	111	116
Teknisk nämnd	149	156	154
Skolnämnd	1 208	1 212	1 222
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	240	242	241
Vård- och omsorgsnämnd	1 016	975	974
Individ- och familjeomsorgsnämnd	98	97	98
<b>Totalt</b>	<b>3 086</b>	<b>3 064</b>	<b>3 068</b>

## Visstidsanställda

Antalet visstidsanställda har fortsatt att minska. Delvis beroende på att arbetsmarknadsåtgärden med plusmedarbetare upphörde den 31 oktober, men också beroende på lägre sjukfrånvaro och generösare kvalifikationsregler för övergång till tillsvidareanställning. Kvinnorna utgjorde 2008 73,6 procent av antalet visstidsanställda, vilket är en ökning med 6,4 procentenheter jämfört med 2007.

## Antal anställda; visstidsanställda den 1 november respektive år

	2008	2007	2006
Kommunstyrelse	24	26	28
Fritidsnämnd	2	2	3
Kulturnämnd	8	15	14
Miljönämnd	1	2	1
Räddningsnämnd	4	8	4
Byggnadsnämnd	2	1	1
Fastighetsnämnd	7	6	5
Teknisk nämnd	19	37	44
Skolnämnd	95	141	172
Gymnasie- och vuxen- utbildningsnämnd	46	47	61
Vård- och omsorgsnämnd	51	141	180
Individ- och familje- omsorgsnämnd	17	36	55
Totalt	276	462	568

## Årsarbeten

Antalet producerade timmar omräknat till årsarbeten visar att det totalt producerades drygt 2 888 årsarbeten under 2008, eller drygt 4,9 miljoner arbetstimmar. Av dessa producerades 32 årsarbeten av plusmedarbetare. Oräknat plusmedarbetare var det en ökning jämfört med 2007 med nio årsarbeten. Totalt ökade årsarbeten producerade av tillsvidareanställda med 56. Visstidsanställda, exklusive plusmedarbetare, minskade med 25 och timavlönade minskade med 22 årsarbeten. Kvinnorna står för 76,7 procent av antalet årsarbeten, en ökning med 0,9 procentenheter jämfört med 2007.

## Antal årsarbeten, baserat på årsarbetstid om 1700 timmar

	2008	2007	2006
Kommunstyrelse	99,3	101,4	96,3
Fritidsnämnd	39,4	41,0	40,2
Kulturnämnd	52,5	57,9	51,3
Miljönämnd	14,4	14,0	12,7
Räddningsnämnd*	41,4	42,2	43,6
Byggnadsnämnd	7,6	7,7	6,5
Fastighetsnämnd	99,6	103,2	106,4
Teknisk nämnd	182,7	193,9	191,9
Skolnämnd	1 106,5	1 114,1	1 126,5
Gymnasie- och vuxen- utbildningsnämnd	234,3	238,2	230,8
Vård- och omsorgsnämnd	907,7	878,6	901,3
Individ- och familje- omsorgsnämnd	103,1	122,6	103,5
Totalt	2 888,5	2 914,8	2 911,0

\* För Räddningsnämnden är deltidbrandmän ej inräknade

## Ålder

Medelåldern bland tillsvidareanställda minskade med 0,4 år 2008 jämfört med 2007 och är nu 46,3 år. Kvinnornas medelålder har minskat till 46,0 år och männens medelålder har minskat till 47,8 år.

## Åldersstruktur

Åldersstrukturen för tillsvidareanställda inom Trelleborgs kommun har förändrats något med fler anställda i åldersgrupperna upp till 39 år och färre anställda som är 50 år och äldre. Flest tillsvidareanställda finns i åldersgrupperna 40-49 år och 50-59 år, men andelen 50 år och äldre har minskat från 42,7 till 41,5 procent av det totala antalet tillsvidareanställda.

### Åldersstruktur per nämnd, tillsvidareanställda 2008-12-31

	-29	30-39	40-49	50-59	60-	Totalt
Kommunstyrelse	8	17	24	27	9	85
Fritidsnämnd	7	6	10	9	5	37
Kulturnämnd	4	25	14	12	5	60
Miljönämnd	1	1	4	4	3	13
Räddningsnämnd	7	14	29	17	3	70
Byggnadsnämnd	2		3	1	2	8
Fastighetsnämnd	2	14	22	45	25	108
Teknisk nämnd	13	18	24	61	32	148
Skolnämnd	75	318	356	351	126	1 226
Gymnasie- o vuxen- utbildningsnämnd	10	42	45	76	52	225
Vård- o omsorgs- nämnd	100	204	336	304	87	1 031
Individ- o familje- omsorgsnämnd	7	25	28	27	4	91
Totalt	236	684	895	934	353	3 102

### Arbetstider

#### Arbetstidsgrader

Av kommunens anställda arbetar 63,9 procent heltid och 36,1 procent deltid, vilket gällande heltidsarbetande är en minskning med 2,4 procentenheter jämfört med 2007 och en minskning med 3,6 procentenheter jämfört med 2006. Andelen kvinnor som arbetar heltid är 58 procent, vilket är en minskning med två procentenheter jämfört med 2007 och den tidigare stadiga ökning som skedde mellan 2003 och 2006 är därmed raderad. Även andelen män som arbetar heltid har minskat, från 90 till drygt 87 procent jämfört med 2007. Av dem som arbetar deltid är 93 procent kvinnor, något mindre än 2007.

#### Antal anställda fördelade på arbetstidsgrad och kön den 1 november

% av	2008		2007		2006	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
heltid	1575	578	1620	650	1700	667
75-99	820	38	782	39	781	36
50-74	264	30	251	24	263	18
0-49	47	15	48	11	36	8
Totalt	2706	661	2701	724	2780	729

### Övertidsarbete

Under 2008 uppgick antalet mertids- och övertidstimmar till 61 753 vilket motsvarar drygt 36 årsarbeten. Det är samma nivå som 2007.

### Pensionsavgångar

Pensionsavgångarna för tillsvidareanställd personal ligger under den närmaste 10-årsperioden på mellan 70 och 100 anställda per år. Sammanlagt innebär det att 801 tillsvidareanställda kommer att gå i pension fram till 2018, 26 procent av dagens tillsvidareanställda. För de närmaste åren, 2009-2010, redovisas ett lägre antal än följande år vilket beror på att relativt många går i pension innan de uppnår pensionsåldern. Inför 2008 förväntades 53 anställda att gå i pension, men pensionsavgångarna blev totalt 71 varav 27 anställda gick i förtida pension. Kommunen har också 15 anställda som uppnått pensionsålder men valt att fortsätta arbeta. Detta är en liten minskning jämfört med för ett år sedan då det fanns 19 anställda som valt att fortsätta arbeta efter fyllda 65 år.

#### Förväntade pensionsavgångar, tillsvidareanställda AB-avtalet

	2009	2010	2011	2012	2013	*
Kommunstyrelse	2	2	2	1		2
Fritidsnämnd		1	2	1	2	
Kulturnämnd	1	2	1	2	1	1
Miljönämnd			1	2		
Räddningsnämnd		1	1		1	
Byggnadsnämnd	1					1
Fastighetsnämnd	2	1	5	4	6	1
Teknisk nämnd	6	5	7	6	7	2
Skolnämnd	14	15	34	22	31	4
Gymnasie- o vuxen- utbildningsnämnd	4	9	8	13	16	3
Vård- o omsorgs- nämnd	7	12	15	21	24	1
Individ- o familje- omsorgsnämnd	3	2		1	2	
Totalt	40	50	76	73	90	15

\*Tillsvidareanställda som fortsatt arbeta efter fyllda 65 år

## Sjukfrånvaro

### Sjukfrånvaro totalt, köns- och åldersfördelat

Under 2008 sjönk sjukfrånvaron stadigt under året och blev för helåret 6,4 procent, en nedgång med hela 1,5 procentenheter. Främst skedde minskningar inom kommunens största verksamheter, Skolnämnden och Vård- och omsorgsnämnden, som minskade med 2,0 respektive 2,2 procentenheter. Även Kulturnämnden, Fastighetsnämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har större minskningar medan Individ- och familjeomsorgsnämnden under 2008 hade ökad sjukfrånvaro.

Minskningen av sjukfrånvaron har huvudsakligen skett gällande långtidssjukfrånvaro där det förbättrade rehabiliteringsarbetet gett resultat. Korttidssjukfrånvaron har däremot inte minskat, med undantag av Skolnämnden som även minskat gällande den korta sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron för kvinnor har 2008 minskat med 1,8 procentenheter till 7,0 procent och för män sjönk sjukfrånvaron med 0,6 procentenheter till 4,3 procent. För den åldersfördelade sjukfrånvaron har störst minskning skett i den högsta åldersgruppen, 50 år och däröver, som minskat med 2,3 procentenheter till 7,2 procent.

### Sjukfrånvaro i procent, kvinnor/män, åldersfördelat och totalt 2008, beräknat på tillgänglig ordinarie arbetstid.

	Kvinnor	Män	-29	30-49	50-	Totalt
Kommunstyrelse	2,3	1,8	1,1	2,6	1,7	2,1
Fritidsnämnd	1,6	5,2	1,1	7,1	2,9	4,1
Kulturnämnd	5,0	4,1		4,9	5,6	4,7
Miljönämnd	1,8				1,6	1,4
Räddningsnämnd		1,3	0,0	0,3	3,6	1,3
Byggnadsnämnd						7,8
Fastighetsnämnd	6,9	2,4		4,3	5,8	5,4
Teknisk nämnd	3,6	4,3	1,9	3,8	4,7	4,2
Skolnämnd	7,2	5,5	4,3	6,3	8,3	7,0
Gymnasie- o vuxen- utbildningsnämnd	8,5	3,7	2,7	5,6	7,9	6,6
Vård- o omsorgs- nämnd	7,2	3,5	3,2	7,7	7,4	6,9
Individ- och familje- omsorgsnämnd	7,5	10,4	7,4	6,9	10,2	8,2
<b>Totalt kommunen</b>	<b>7,0</b>	<b>4,3</b>	<b>3,4</b>	<b>6,4</b>	<b>7,2</b>	<b>6,4</b>

Tomma fält innebär att urvalet är för litet för att undvika identifiering av enskilda.



### Sjukfrånvaro längre än 60 dagar

För Trelleborgs kommun totalt utgör 65 procent sammanhängande sjukfrånvaro under 60 dagar eller mer av den totala sjukfrånvaron.

### Nyckeltal sjukfrånvaro

- Total sjukfrånvarotid/Sammanlagd tillgänglig arbetstid (timmar) =  $367\,562 / 5\,749\,242 = 6,4\%$
- Summa tid långtidssjukfrånvaro (>60 dagar) / Total sjukfrånvarotid (timmar) =  $240\,511 / 367\,562 = 65,4\%$
- Summa sjukfrånvarotid för kvinnor/Sammanlagd tillgänglig arbetstid för kvinnor (timmar) =  $311\,597 / 4\,435\,980 = 7,0\%$
- Summa sjukfrånvarotid för män/Sammanlagd tillgänglig arbetstid för män (timmar) =  $55\,965 / 1\,313\,444 = 4,3\%$
- Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 29 år och yngre/Sammanlagd tillgänglig arbetstid i åldersgruppen 29 år och yngre (timmar) =  $20\,733 / 609\,734 = 3,4\%$
- Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30-49 år/Sammanlagd tillgänglig arbetstid i åldersgruppen 30-49 år (timmar) =  $172\,839 / 2\,719\,562 = 6,4\%$
- Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år och äldre/Sammanlagd tillgänglig arbetstid i åldersgruppen 50 år och äldre (timmar) =  $173\,990 / 2\,420\,128 = 7,2\%$

# Resultaträkning

(Mkr)	Not	Bokslut 2008	Budget 2008*	Avvikelse	Bokslut 2007	Bokslut 2006
Verksamhetens intäkter	1	420,6	763,3	-342,7	416,0	393,1
Verksamhetens kostnader	2	-1 946,7	-2 287,7	341,0	-1 857,1	-1 745,1
Jämförelsestörande poster / reavinster fastighetsförsäljning Avskrivningar		17,0 -87,7	0,0 -84,3	17,0 -3,4	25,6 -78,0	33,5 -76,0
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>		<b>-1 596,8</b>	<b>-1 608,7</b>	<b>11,9</b>	<b>-1 493,5</b>	<b>-1 394,5</b>
Skatteintäkter	3	1 297,0	1 297,4	-0,4	1 238,9	1 168,2
Generella statsbidrag och utjämning	4	341,4	335,3	6,1	299,0	284,1
Finansiella intäkter	5	22,3	13,8	8,5	18,9	21,5
Finansiella kostnader	6	-30,1	-22,0	-8,1	-21,8	-15,5
<b>Resultat före extraordinära poster</b>		<b>33,8</b>	<b>15,8</b>	<b>18,0</b>	<b>41,5</b>	<b>63,8</b>
Extraordinära intäkter och kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Årets resultat</b>		<b>33,8</b>	<b>15,8</b>	<b>18,0</b>	<b>41,5</b>	<b>63,8</b>

\* inklusive interna poster



# Balansräkning

(Mkr)	Not	Bokslut 2008*	Budget 2008	Avvikelse	Bokslut 2007*	Bokslut 2006*
<b>TILLGÅNGAR</b>						
<b>Anläggningstillgångar</b>						
Materiella anläggningstillgångar						
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	7	1 492,2			1 415,8	1 298,9
- Maskiner och inventarier	8	60,7			56,0	60,0
- Övriga materiella anläggningstillgångar	9	28,6			33,2	19,9
Finansiella anläggningstillgångar	10	251,1			265,5	281,5
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>1 832,6</b>	<b>1 883,0</b>	<b>-50,4</b>	<b>1 770,4</b>	<b>1 660,3</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>						
Förråd/Lager	11	1,9			2,6	2,7
Exploateringsstillgångar	12	77,7			54,9	28,6
Fordringar	13	144,2			167,3	145,0
Kassa och bank	14	154,0			103,0	150,4
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>377,8</b>	<b>338,5</b>	<b>39,3</b>	<b>327,8</b>	<b>326,7</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>2 210,4</b>	<b>2 221,5</b>	<b>-11,1</b>	<b>2 098,2</b>	<b>1 987,0</b>
<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>						
Eget kapital						
Eget kapital	15	1 305,3	1 268,2		1 271,5	1 239,1
<i>därav årets resultat</i>		<i>33,8</i>	<i>15,8</i>		<i>41,5</i>	<i>63,8</i>
<b>Summa eget kapital</b>		<b>1 305,3</b>	<b>1 268,2</b>	<b>37,1</b>	<b>1 271,5</b>	<b>1 239,1</b>
<b>Avsättningar</b>						
Avsättningar för pensioner och likn förpliktelser	16	91,8	89,1		80,0	59,8
<b>Summa avsättningar</b>		<b>91,8</b>	<b>89,1</b>	<b>2,7</b>	<b>80,0</b>	<b>59,8</b>
<b>Skulder</b>						
Långfristiga skulder	17	258,8	329,2	-70,4	252,1	220,5
Kortfristiga skulder	18	554,5	535,0	19,5	494,6	467,6
<b>Summa skulder</b>		<b>813,3</b>	<b>864,2</b>	<b>-50,9</b>	<b>746,7</b>	<b>688,1</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>		<b>2 210,4</b>	<b>2 221,5</b>	<b>-11,1</b>	<b>2 098,2</b>	<b>1 987,0</b>
<b>ANSVARSFÖRBINDELSER</b>						
Borgensåtaganden	19	1 259,4			1 171,6	932,3
Pensionsförpliktelser ej bland skulder eller avsättningar (inkl löneskatt)	20	894,5			886,1	761,2

\* Bokslut per den sista december respektive år.

# Finansieringsanalys

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN (Mkr)	Not	2008	2007	2006
Årets resultat		33,8	41,5	63,8
Justering för av- och nedskrivningar		87,7	78,0	76,0
Justering för gjorda avsättningar	16	11,8	20,2	1,9
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		-16,4	-21,6	-25,8
<b>Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapital</b>		<b>116,9</b>	<b>118,1</b>	<b>115,9</b>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	13	23,2	-22,4	-53,3
Ökning/minskning förråd och varulager	11,12	-22,1	-26,2	-22,4
Ökning/minskning kortfristiga skulder	18	59,9	27,0	77,5
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>		<b>177,9</b>	<b>96,5</b>	<b>117,7</b>
<b>INVESTERINGSVERKSAMHETEN</b>				
Investering i materiella anläggningstillgångar		-174,0	-219,7	-213,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		21,3	28,2	40,6
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	-1,6	-9,8
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>		<b>-152,7</b>	<b>-193,1</b>	<b>-182,4</b>
<b>FINANSIERINGSVERKSAMHETEN</b>				
Nyupptagna lån	17	30,0	50,0	80,0
Amortering av skuld	17	-18,6	-18,4	-16,8
Minskning av långfristiga fordringar	10	14,4	17,6	13,7
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>		<b>25,8</b>	<b>49,2</b>	<b>76,9</b>
<b>ÅRETS KASSAFLÖDE</b>		<b>51,0</b>	<b>-47,4</b>	<b>12,2</b>
Likvida medel vid årets början		103,0	150,4	0,0
Likvida medel vid årets slut	14	154,0	103,0	150,4



# Noter

(Mkr)	2008	2007	2006	(Mkr)	2008	2007	2006
<b>Not 1: Verksamhetens intäkter</b>				<b>Not 6: Finansiella kostnader</b>			
Intäkter	837,8	818,1	789,6	Räntekostnader	-24,1	-18,7	-12,8
Interna poster	-417,2	-402,1	-396,5	Interna poster	0,0	0,0	0,0
<b>Summa</b>	<b>420,6</b>	<b>416,0</b>	<b>393,1</b>	Räntekostnader			
<b>Not 2: Verksamhetens kostnader</b>				pensionsavsättning	-3,2	-2,4	-1,8
Kostnader	-2 392,9	-2 275,9	-2 174,7	Realisationsförluster	-0,4	0,0	-0,2
Interna poster	417,2	402,1	396,4	Avskrivning av fordringar	0,2	-0,6	-0,7
Kalkylerade kapitalkostnader	75,3	62,8	62,1	Nedskrivning av finansiella			
Personalförsäkringar och				anläggningstillgångar	-2,5	0,0	0,0
utgående pensioner	-397,2	-391,2	-360,6	Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,1	0,0
Intern personalförsäkring	350,9	345,1	331,7	<b>Summa</b>	<b>-30,1</b>	<b>-21,8</b>	<b>-15,5</b>
<b>Summa</b>	<b>-1 946,7</b>	<b>-1 857,1</b>	<b>-1 745,1</b>	<b>Not 7: Mark, byggnader och tekniska anläggningar</b>			
<b>Not 3: Skatteintäkter</b>				<b>Mark</b>			
<b>Skatteintäkter</b>	<b>1 309,5</b>	<b>1 215,6</b>	<b>1 156,4</b>	Ursprungligt anskaffningsvärde	102,9	80,0	84,0
Slutavräkning f.å.	-2,7	0,5	8,2	ackumulerade avskrivningar	-0,2	-0,1	-0,1
Prognos slutavräkning				<b>Summa</b>	<b>102,7</b>	<b>79,9</b>	<b>83,9</b>
innevarande år	-9,8	22,8	3,6	<b>Verksamhetsfastigheter</b>			
<b>Summa</b>	<b>1 297,0</b>	<b>1 238,9</b>	<b>1 168,2</b>	Urspr. anskaffningsvärde	1 099,5	1 056,5	967,6
<b>Not 4: Generella statsbidrag</b>				ackumulerade avskrivningar	-358,7	-342,7	-311,6
<b>BIDRAGSINTÄKTER</b>				<b>Summa</b>	<b>740,8</b>	<b>713,8</b>	<b>656,0</b>
Inkomstutjämnning	357,9	322,9	305,7	<b>Fastigheter för affärsverksamhet</b>			
Regleringsbidrag	0,0	36,8	0,0	Ursprungligt anskaffningsvärde	530,5	491,4	427,4
Särskilt statsbidrag, moms	0,0	0,0	8,8	ackumulerade avskrivningar	-199,1	-181,5	-164,9
Sysselsättningsstöd	0,0	0,0	19,8	<b>Summa</b>	<b>331,4</b>	<b>309,9</b>	<b>262,5</b>
Kommuna fastighetsavgift	53,7	0,0	0,0	<b>Publika fastigheter</b>			
<b>BIDRAGSKOSTNADER</b>				Ursprungligt anskaffningsvärde	378,5	367,5	328,1
Kostnadsutjämnning	-24,0	-30,5	0,0	ackumulerade avskrivningar	-127,9	-116,9	-107,0
Införandeavdrag	0,0	0,0	-20,8	<b>Summa</b>	<b>250,6</b>	<b>250,6</b>	<b>221,1</b>
Utjämningsavgift LSS	-27,5	-30,2	-28,7	<b>Fastigheter för annan verksamhet</b>			
Regleringsavgift	-18,7	0,0	-0,7	Ursprungligt anskaffningsvärde	28,4	28,1	12,7
<b>Summa</b>	<b>341,4</b>	<b>299,0</b>	<b>284,1</b>	ackumulerade avskrivningar	-4,8	-4,1	-3,7
<b>Not 5: Finansiella intäkter</b>				<b>Summa</b>	<b>23,6</b>	<b>24,0</b>	<b>9,0</b>
Ränteintäkter	18,3	14,6	11,1	<b>Övriga fastigheter</b>			
Interna poster	0,0	0,0	0,0	Ursprungligt anskaffningsvärde	0,9	0,9	0,9
Aktieutdelning	3,7	3,4	1,3	ackumulerade avskrivningar	-0,5	-0,4	-0,3
Realisationsvinster	0,3	0,9	8,9	<b>Summa</b>	<b>0,4</b>	<b>0,5</b>	<b>0,6</b>
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,2				
<b>Summa</b>	<b>22,3</b>	<b>18,9</b>	<b>21,5</b>				

(Mkr)	2008	2007	2006	(Mkr)	2008	2007	2006
<b>Pågående ny,- om och tillbyggnad</b>				<b>Not 13: Fordringar</b>			
Ursprungligt anskaffningsvärde	42,7	37,1	65,8	Kundfordringar	68,1	51,0	67,3
<b>Summa</b>	<b>42,7</b>	<b>37,1</b>	<b>65,8</b>	Fordran skatteintäkter	24,1	31,2	9,5
<b>Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar</b>	<b>1 492,2</b>	<b>1 415,8</b>	<b>1 298,9</b>	Ingående mervärdeskatt	17,6	21,6	26,4
<b>Not 8: Maskiner och inventarier</b>				Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	32,1	58,2	21,8
Ursprungligt anskaffningsvärde	165,6	145,4	136,1	Avräkning med kommunala bolag och BR-enheter	0,0	0,0	15,3
ackumulerade avskrivningar	-104,9	-89,4	-76,1	Övriga fordringar	2,3	5,4	4,7
<b>Summa</b>	<b>60,7</b>	<b>56,0</b>	<b>60,0</b>	<b>Summa</b>	<b>144,2</b>	<b>167,4</b>	<b>145,0</b>
<b>Not 9: Övriga materiella anläggningstillgångar</b>				<b>Not 14: Kassa, bank, postgiro</b>			
Ursprungligt anskaffningsvärde	81,4	57,5	39,2	Postgiro	0,8	2,7	5,6
ackumulerade avskrivningar	-52,8	-24,3	-19,3	Kassa och Bank	153,2	100,3	144,8
<b>Summa</b>	<b>28,6</b>	<b>33,2</b>	<b>19,9</b>	<b>Summa</b>	<b>154,0</b>	<b>103,0</b>	<b>150,4</b>
<b>Not 10: Finansiella anläggningstillgångar</b>				<b>Not 15: Eget kapital</b>			
Aktier och andelar	37,2	36,1	36,1	Eget kapital vid årets början	1 271,5	1 239,1	1 175,3
Långsiktig placering	50,2	52,0	50,4	Förändrad redovisningsprincip; upplupna löner	0,0	-9,1	0,0
Bostadsrätter	1,3	1,3	1,3	Årets resultat	33,8	41,5	63,8
Långfristig fordran till Eurogate HB	0,0	0,0	4,1	<b>Summa</b>	<b>1 305,3</b>	<b>1 271,5</b>	<b>1 239,1</b>
Utlämnade lån	0,4	0,4	0,3	<b>Not 16: Avsättningar</b>			
Lån till Trelleborgs Hamn AB	162,0	175,7	189,3	Avsättning övriga pensioner	69,5	56,6	40,2
<b>Summa</b>	<b>251,1</b>	<b>265,5</b>	<b>281,5</b>	Avsättning garantipensioner	4,3	7,8	7,9
<b>Not 11: Förråd</b>				Avsättning löneskatt	18,0	15,6	11,7
Tekniska nämndens förråd	1,7	2,5	2,6	<b>Summa</b>	<b>91,8</b>	<b>80,0</b>	<b>59,8</b>
Diverse förråd/lager	0,2	0,1	0,1	<b>Not 17: Långfristiga skulder</b>			
<b>Summa</b>	<b>1,9</b>	<b>2,6</b>	<b>2,7</b>	Ingående skuld	252,1	220,5	157,3
<b>Not 12: Exploateringsstillgångar</b>				Amortering nästkommande år;			
Exploateringsområde Stavstensudde	28,7	23,2	16,9	Lån	-22,5	-14,5	-15,2
Exploateringsområde Serresjö	12,5	13,4	10,4	Leasingskulld	-2,8	-3,2	-1,2
Exploateringsområde Pålsgården, etapp 2	3,0	2,7	1,3	Extra amorteringar	-0,5	-5,7	0,0
Exploateringsområde Skegrie 27:1	32,5	15,6	0,0	Nya leasingavtal	2,5	5,0	-0,4
Exploateringsområde Västervång 2:25	1,0	0,0	0,0	Nya lån Kommuninvest	30,0	50,0	80,0
<b>Summa</b>	<b>77,7</b>	<b>54,9</b>	<b>28,6</b>	<b>Summa</b>	<b>258,8</b>	<b>252,1</b>	<b>220,5</b>

(Mkr)	2008	2007	2006	(Mkr)	2008	2007	2006
<b>Not 18: Kortfristiga skulder</b>				<b>Not 19: Borgensåtaganden</b>			
Amortering långfristig skuld	22,5	14,5	15,2	Borgen och andra förpliktelse			
Kortfristig leasingskuld	2,8	2,4	1,2	gentemot kommunens företag 1	251,1	1 164,2	923,8
Avräkning med				Borgens- och förlustansvar för			
kommunala bolag	19,4	36,4	52,6	egnahem och småhus*	2,6	3,1	4,1
Leverantörsskulder	79,3	78,8	58,5	Övriga förpliktelse	5,7	4,3	4,4
Utgående mervärdesskatt	10,1	8,8	12,6	<b>Summa</b>	<b>1 259,4</b>	<b>1 171,6</b>	<b>932,3</b>
Anställdas källskatt	18,1	18,9	19,7				
Upplupna löner	11,9	10,3	0,5	* För 2008 har SBAB, Venatius och BKN beräknat kom-			
Semesterlöneskuld	81,8	79,5	80,7	munens förlustansvar på statliga bostadslån till ett be-			
Arbetsgivaravgifter	22,5	22,8	21,7	lopp motsvarande 40% av låneskulden.			
Löneskatt	11,7	9,9	8,3	<b>Not 20: Ansvarsförbindelser</b>			
Upplupna räntor	6,3	6,1	4,6	Enligt beräkningar från KPA			
Förutbetalda anslutningsavgifter	73,1	55,6	38,0	uppgick ansvarsförbindelsen			
Upplupna pensionsutbetalningar	36,3	34,8	30,9	för pensioner	719,9	713,1	612,6
Skuld skatteintäkter	12,6	0,0	5,1	Löneskatt avseende			
Exploateringsintäkter				ansvarsförbindelsen	174,6	173,0	148,6
Stavstensudde	41,4	41,4	41,4	<b>Summa</b>	<b>894,5</b>	<b>886,1</b>	<b>761,2</b>
Exploateringsintäkter Serresjö	13,6	13,5	13,3				
Exploateringsintäkter Skegrie	23,6	6,3	0,0				
Exploateringsintäkter							
Svartesjö/Dalköpinge	6,3	0,0	0,0				
Övriga upplupna kostnader och							
förutbetalda intäkter	42,3	35,2	50,0				
Övriga kortfristiga skulder	18,9	19,4	13,3				
<b>Summa</b>	<b>554,5</b>	<b>494,6</b>	<b>467,6</b>				



# Balansräkningsenheter

	Elnätverksamhet		Vatten & Avlopp		Renhållningsverksamhet	
	2008-12-31	2007-12-31	2008-12-31	2007-12-31	2008-12-31	2007-12-31
<b>RESULTATRÄKNING (tkr)</b>						
Verksamhetens intäkter	51 075	52 899	75 100	75 234	34 970	33 241
Verksamhetens kostnader	-44 335	-39 628	-59 263	-60 409	-29 019	-31 440
Avskrivningar	-7 975	-6 945	-9 123	-7 652	-932	-72
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-1 235</b>	<b>6 326</b>	<b>6 714</b>	<b>7 173</b>	<b>5 019</b>	<b>1 729</b>
Finansiella intäkter	1 752	1 621	2 469	1 566	71	85
Finansiella kostnader	-6 506	-4 974	-8 208	-6 333	-195	-56
<b>Årets resultat</b>	<b>-5 989</b>	<b>2 973</b>	<b>975</b>	<b>2 406</b>	<b>4 895</b>	<b>1 758</b>
<b>BALANSRÄKNING (tkr)</b>						
<b>TILLGÅNGAR</b>						
<b>Anläggningstillgångar</b>						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	129 276	121 344	173 360	159 258	1 086	1 170
Maskiner och inventarier	1 198	2 432	1 785	526	1 764	0
<b>Summa anläggningstillgångar</b>	<b>130 474</b>	<b>123 776</b>	<b>175 145</b>	<b>159 785</b>	<b>2 851</b>	<b>1 170</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>						
Fordringar	35 241	38 991	70 798	37 543	8 542	3 735
<b>Summa omsättningstillgångar</b>	<b>35 241</b>	<b>38 991</b>	<b>70 798</b>	<b>37 543</b>	<b>8 542</b>	<b>3 735</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>	<b>165 715</b>	<b>162 766</b>	<b>245 943</b>	<b>197 328</b>	<b>11 392</b>	<b>4 904</b>
<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>						
<b>Eget kapital</b>						
Eget kapital	28 287	34 276	4 020	3 045	8 049	3 155
<i>därav årets resultat</i>	<i>-5 989</i>	<i>2 973</i>	<i>975</i>	<i>2 406</i>	<i>4 895</i>	<i>1 758</i>
<b>Summa eget kapital</b>	<b>28 287</b>	<b>34 276</b>	<b>4 020</b>	<b>3 045</b>	<b>8 049</b>	<b>3 155</b>
<b>Skulder</b>						
Långfristiga skulder	130 474	123 776	175 145	159 785	2 851	1 170
Kortfristiga skulder	6 955	4 715	66 778	34 498	493	580
<b>Summa skulder</b>	<b>137 429</b>	<b>128 491</b>	<b>241 923</b>	<b>194 283</b>	<b>3 343</b>	<b>1 750</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>	<b>165 715</b>	<b>162 766</b>	<b>245 943</b>	<b>197 328</b>	<b>11 392</b>	<b>4 904</b>



Från och med 2003 redovisas elnäts-, renhållnings- och vatten- och avloppsverksamheterna med både resultat- och balansräkningar. Detta innebär att man på ett tydligare sätt än tidigare kan följa verksamheternas ekonomiska utveckling över tiden. Samtliga tre taxefinansierade verksamheter har positivt eget kapital per den 31 december 2008. Dock är utvecklingstendensen negativ för elnätet. Dessutom förväntas kapitalkostnader och elkraftskostnader att öka under 2009, vilket påverkar framför allt elnätsverksamheten och VA-avdelningen.

Sedan bokslut 2004 periodiseras anslutnings- och anläggningsavgifter för Energi nät och Vatten & Avlopp som förutbetalda intäkter med en periodisering om 25 år för Energi nät och 50 år för Vatten & Avlopp.

Elnätsavdelningens resultat blev mycket sämre än budgeterat. Resultatet blev -6 Mkr, vilket motsvarar en budgetavvikelse på -5,6 Mkr. Det är en resultatförsämring med 9 Mkr mot föregående år. Bland orsakerna märks en intäktsminskning (-1,7 Mkr) där en enskild fordran står för -1 Mkr. Elkraftskostnaderna har ökat med sammanlagt -1,7 Mkr, vilket förklaras av en höjning av abonnerad effekt från E.ON samt ökad volym förlustel. Personalkostnaderna har ökat med -1 Mkr, vilket motsvarar tre helårsarbetare. Det beror på att verksamheten upphör med att utföra investeringsarbeten och externa arbeten och istället utför driftåtgärder. På grund av svårigheter att

rekrytera så har konsulter använts. Det har också ökat kostnaderna. Den ökade investeringsvolymen har även medfört en ökning av kapitalkostnaderna.

För elnätsavdelningen har ingen taxejustering gjorts sedan 2004, men diskussioner förs om en eventuell taxejustering till följd av driftkonsekvenserna av investeringen i fjärravlästa elmätare samt den omfattande resultatförsämringen från 2008 till 2009.

VA-avdelningen visar ett positivt resultat för 2008. VA-verksamheten kännetecknas av planering av omfattande investeringar. Den enskilt största investeringen berör utbyggnad av reningsverket på väster i Trelleborg. Länsstyrelsen i Skåne län har lämnat tillstånd enligt Miljöbalken till kommunen för befintlig och utökad verksamhet vid Trelleborgs avloppsreningsverk inklusive anläggande och drift av miljödamm. Landsbygdsprojektet består av ett antal större investeringsdelar som kan bli aktuella under kommande år.

Renhållningsavdelningens resultat 2008 förklaras av en intäktsökning på 4 procent på grund av volymökning, vilket motsvarar 1,5 Mkr. Vidare har man haft en kostnadsminskning för lämnning av avfall hos SYSAV med 12 procent, vilket utgör 1,9 Mkr i lägre kostnader. Inom renhållningen utreds för närvarande möjligheterna att utföra insamlingen av avfall i extern regi.

# Driftredovisning

Nämnd/styrelse (tkr)	Nettokostnad 2008	Budget 2008	Budget- avvikelse	Nettokostnad 2007	Nettokostnad 2006
Kommunstyrelse	-88 929	-96 725	7 796	-96 424	-82 890
<i>varav Överförmyndarnämnd *</i>	<i>-3 706</i>	<i>-3 681</i>	<i>-25</i>	<i>-3 714</i>	<i>-3 621</i>
Fritidsnämnd	-41 460	-40 093	-1 367	-38 964	-38 332
Kulturnämnd	-32 290	-32 153	-137	-31 333	-28 256
Miljönämnd	-6 210	-5 155	-1 055	-6 877	-4 714
Räddningsnämnd	-25 308	-25 434	126	-24 447	-23 996
Byggnadsnämnd	-3 553	-3 536	-17	-3 191	-1 784
Fastighetsnämnd	-11 333	-6 694	-4 639	-5 603	-12 585
Tekniska nämnd	-67 894	-65 357	-2 537	-51 103	-55 828
<i>varav nätverksamhet</i>	<i>-5 989</i>	<i>-398</i>	<i>-5 591</i>	<i>2 973</i>	<i>-713</i>
<i>varav vatten- och avloppsverksamhet</i>	<i>975</i>	<i>741</i>	<i>234</i>	<i>2 406</i>	<i>448</i>
<i>varav renhållningsverksamhet</i>	<i>4 895</i>	<i>2 774</i>	<i>2 121</i>	<i>1 758</i>	<i>1 240</i>
Skolnämnd	-601 598	-605 957	4 359	-562 971	-524 603
Gymn- och vuxenutb nämnd	-186 694	-186 732	38	-176 988	-158 077
Vård- och omsorgsnämnd	-442 721	-442 581	-140	-419 591	-416 208
Individ- och familjeoms nämnd	-129 269	-118 276	-10 993	-118 310	-107 746
Finansiering	40 393	20 013	20 380	41 629	60 555
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>-1 596 866</b>	<b>-1 608 680</b>	<b>11 814</b>	<b>-1 494 172</b>	<b>-1 394 464</b>
Skatteintäkter	1 297 037	1 297 385	-348	1 238 938	1 168 209
Generella statsbidrag/utjämn bidrag	341 401	335 323	6 078	299 002	284 113
Finansiella intäkter	22 343	13 800	8 543	18 900	21 492
Finansiella kostnader	-30 112	-21 994	-8 118	-21 189	-15 533
<b>Resultat före extraordinära poster</b>	<b>33 802</b>	<b>15 834</b>	<b>17 968</b>	<b>41 479</b>	<b>63 817</b>
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
<b>Åreta Resultat</b>	<b>33 802</b>	<b>15 834</b>	<b>17 968</b>	<b>41 479</b>	<b>63 817</b>

\* Överförmyndarnämnden redovisas separat från och med 2008.



# Nyckeltal / Verksamhetsmått

	Bokslut 2008	Bokslut 2007	Bokslut 2006
<b>Kommunstyrelsen</b>			
Nettokostn/inv (kr)	2 140	2 351	2 056
<b>Fritidsnämnd</b>			
Antal besök: Söderslätts hallen	240 000	220 000	205 000
Kostnad/besök: Söderslätts hallen	37,38	35,54	38,54
Antal besök: Badhuset	160 000	180 000	180 000
Kostnad/besök: Badhuset	72,46	59,54	56,31
<b>Kulturnämnd</b>			
Antal besök: Biblioteken	262 465	261 205	258 673
Antal besök/år: Museet	12 336	12 142	14 633
Antal besök/år: Axel Ebbes konsthall	4 477	8 949	5 137
Skolkonserter: Kulturskolan	72	96	95
Antal besök: Trelleborgens	24 617	42 781	-
Antal besök: Parken	43 600	45 500	46 500
<b>Miljönämnd</b>			
Antal diariet förda ärenden (st)	1 922	1 729	2 200
Antal genomförda projekt	8	11	10
Antal beslut (st)	1 070	817	815
Avgiftsfinansieringsgrad i % (exkl Baltic Master)	35	32	32
<b>Räddningsnämnd</b>			
Antal insatser räddningstjänst	503	527	584
Antal brandsyn/tillsyn	151	185	190
<b>Byggnadsnämnd</b>			
Antal detaljplaner godkända/antagna	10	7	6
Antal bygglov och förhandsbesked i nämnden	72	111	92
Antal bygglov, bygganmälningar enl delegation	653	720	908
<b>Fastighetsnämnd</b>			
<i>Kostnad i kr per m<sup>2</sup></i>			
Fastighetsskötsel	148	115	113
Mediaförsörjning	177	174	179
Planerat underhåll	70	50	64
Kapitalkostnader	272	286	272
Externa hyror	1 076	1 122	1 128
Skadegörelse	9	7	4
<b>Teknisk nämnd, skattefinansierad verksamhet</b>			
Omsättningshastighet förråd: Service	4,86	3,69	3,26
Antal uppdrag från projektering: Mät & Karta	8	13	13
Antal grundkartor/år: Mät & Karta	11	4	4
Barmarksunderhåll (kr/kvm): Gata	15,48	14,60	13,20

	Bokslut 2008	Bokslut 2007	Bokslut 2006
Vinterväghållning (kr/kvm): Gata	1,00	0,83	1,40
Renhållning (kr/kvm): Gata	1,00	2,45	1,97
Bruksgräsmatta (kr/kvm): Park	3,35	3,92	2,81
Buskage (kr/kvm): Park	9,23	8,91	6,55
<b>Teknisk nämnd, taxefinansierad verksamhet</b>			
Antal nätabonnemang (st): Energi	16 732	16 531	16 254
Antal nätstationer (st): Energi	175	173	172
Antal kabelskåp (st): Energi	1 649	1 634	1 612
Dricksvatten produktion (kkbm): Vatten & Avlopp	3 638	3 589	3 568
Såld mängd dricksvatten (kkbm): Vatten & Avlopp	2 790	2 822	2 884
Avloppsvatten prod (kkbm): Vatten & Avlopp	5 271	5 333	5 472
Sålt avloppsvatten (kkbm): Vatten & Avlopp	2 667	2 583	2 713
Hushållssopor (kg/inv): Renhållning *)	314	281	278
Trädgårdsabonnemang: Renhållning	2 730	2 520	2 232
*) fr.o.m. 2008 redovisas hushållsavfallet inkl. hushållens brännbara grovavfall			
<b>Skolnämnd</b>			
<i>Förskola</i>			
Inskrivna barn per årsarbetare (15 okt)	5,4	6,3	5,9
Antal inskrivna barn i kommunal verksamhet (snitt)	1 950	1 843	1 698
Antal barn i enskild verksamhet (snitt)	131	105	104
Antal barn i annan kommun (snitt)	12	12	11
Ant inskrivna i familjedaghem	64	66	78
Summa	2 157	2 026	1 891
<i>Fritidshem</i>			
Inskrivna barn per årsarbetare (snitt)	20,9	22,1	17,2
Antal inskrivna barn i kommunal verksamhet (snitt)	1 262	1 202	1 261
Antal barn i enskild verksamhet (snitt)	50	48	48
Antal barn i annan kommun (snitt)	12	13	14
Summa	1 324	1 263	1 323
<i>Förskoleklass</i>			
Antal barn per årsarbetare i kommunal regi (snitt)	5,7	6,6	6,9
Antal barn i kommunal verksamhet (snitt)	419	397	372
Antal barn i fristående verksamhet (snitt)	9	5	7
Antal barn i annan kommun (snitt)	3	1	3
Summa	431	403	382
<i>Grundskola</i>			
Antal barn per lärare i kommunal regi (snitt)	8,2	8,1	8,5
Antal elever i kommunal verksamhet (snitt)	3 754	4 100	4 374
Antal elever i fristående verksamhet (snitt)	369	179	56
Antal elever i annan kommun (snitt)	47	49	47
Summa	4 170	4 328	4 477
<i>Särskola</i>			
Totalt antal elever (snitt)	93	109	115

	Bokslut 2008	Bokslut 2007	Bokslut 2006
<b>Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd</b>			
Effektnyckeltal:			
Andel elever med minst betyget G i kärnämnen			
En, Ma och Sv på nationella program			
- NV, SP och TE	94%	96%	-
- Övriga program	82%	86%	-
Genomsnittligt meritvärde	13,6	13,8	13,8
Andel studerande som går vidare till högskola	29%	42%	45%
Verksamheten:			
<i>Gymnasie</i>			
Antal elever 31/12	1 820	1 792	1 706
Antal elever i Trelleborg	1 274	1 296	1 275
Antal elever i annan kommun/friskola	546	496	431
Antal elever från annan kommun i Trelleborg	251	247	220
<i>Gymnasie Sär</i>			
Antal elever 31/12	65	70	69
Antal elever i Trelleborg	56	63	60
Antal elever i annan kommun/friskola	9	7	9
Antal elever från annan kommun i Trelleborg	28	26	23
Antal elever i Komvux 31/12	407	396	491
Antal elever i SFI 31/12	160	118	142
<b>Vård- och omsorgsnämnd</b>			
<i>Särskilt boende</i>			
Antal platser (årsgenomsnitt)	362	373	373
Antal platser 31/12	352	363	367
Bruttokostnad/plats (inkl lokaler) kr	545 127	515 270	518 858
<i>Betalningsansvar med färdigbehandlade</i>			
Antal platser (årsgenomsnitt)	0,11	2,50	0,79
Bruttokostnad/plats (inkl lokaler) tkr	1 337	1 282	1 234
Antal hemtjänststimmar	236 510	213 257	213 913
LSS			
Antal platser 31/12	86	83	83
Kostnad per plats (tkr)	506 209	478 515	477 055
<b>Individ- och familjeomsorgsnämnden</b>			
Antal årsplatser i hem för vård eller boende	25,7	28,7	22,0
Bruttokostnad/årsplats (kr)	740 348	667 569	652 073
Barn- o ungdomsvård, Bruttokostnad kr/inv	816	785	629
Missbrukarvård för vuxna, Bruttokostnad kr/inv	384	443	361
Ekonomiskt bistånd, Bruttokostnad kr/inv	826	740	844

# Investeringsredovisning

Nämnd/Styrelse (tkr)	Nettoinv 2008	Budget 2008	Avvikelse	Nettoinv 2007	Nettoinv 2006
Kommunstyrelse	-35 281	-37 128	1 847	-10 493	-26 615
Fritidsnämnd	-6 128	-11 395	5 267	-1 196	-1 259
Kulturnämnd	-604	-4 349	3 745	-6 731	-2 336
Miljönämnd	0	0	0	-133	-131
Räddningsnämnd	-489	-1 745	1 256	-1 323	-2 872
Byggnadsnämnd	-143	0	-143	0	0
Fastighetsnämnd	-50 826	-61 094	10 268	-85 044	-91 482
Teknisk nämnd	-62 780	-82 723	19 943	-95 260	-73 976
<i>varav nätverksamhet</i>	<i>-13 384</i>	<i>-9 114</i>	<i>-4 270</i>	<i>-27 143</i>	<i>-12 017</i>
<i>varav VA-verksamhet</i>	<i>-13 363</i>	<i>-22 199</i>	<i>8 836</i>	<i>-20 351</i>	<i>-8 869</i>
<i>varav renhållningsverksamhet</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-2</i>
Skolnämnd	-6 331	-7 538	1 207	-13 509	-9 040
Gymnasie- och vuxenutb nämnd	-5 614	-6 906	1 292	-1 628	-4 656
Vård- och omsorgsnämnd	-5 795	-11 148	5 353	-4 229	-882
Individ och familjeomsorgsnämnd	0	-200	200	-201	0
<b>Summa</b>	<b>-173 991</b>	<b>-224 226</b>	<b>50 235</b>	<b>-219 747</b>	<b>-213 249</b>

## Större nettoinvesteringar (tkr)

Projekt	2008	T.o.m. 2007/1231	Prognos	Tot. budget	Avvikelse
Fastighetsköp 2008	-27 077	0	-27 077	-27 180	103
Plantäckning Vångavallen	-3 202	0	-3 350	-3 200	-150
Anderslöv, omklädningsrum	-1 088	-39	-6 600	-6 600	0
Trelleborgen	-394	-11 043	-11 437	-11 450	13
Stavstensuddes förskola	-4 106	-16 554	-20 660	-20 000	-660
Gymnasiet Hus G Nygatan	-1 105	-16 877	-17 982	-19 100	1 118
Teknikcollege	-17 222	0	-17 222	-15 000	-2 222
Modeshögs förskola	-4 197	0	-4 197	-3 500	-697
Serresjöskolan	-2 471	-73 544	-76 015	-76 500	485
Företagsetablering Ståstorp	-9 867	-251	-12 795	-12 795	0
Cirkulationsplats Maglarp	-7 324	-6 829	-14 500	-12 000	-2 500
Fjärravläsning energi	-6 920	-17 919	-26 000	-23 000	-3 000
Serresjöskolan (inv.)	-1 250	-6 063	-7 650	-7 650	0
Modeshögs förskola (inv.)	-1 002	0	-1 002	-1 000	-2
Studietorg	-832	-3 162	-3 994	-4 000	6
Teknikcollege	-3 901	0	-4 000	-4 000	0
Renovering kök Akka	-3 600	0	-3 600	-3 600	0

# Exploateringsredovisning



Från och med oktober 2006 redovisas nya exploateringsområden i en separat exploateringsredovisning, skild från investeringsredovisningen. Det innebär att utgifter och inkomster matchas och ett område påverkar resultatet först när det är färdigställt och slutredovisas. Kvar i anläggningsregistret kommer endast det som kommunen ska fortsätta att äga att finnas, exempelvis parker och vägar. I en övergångsperiod redovisas exploaterade områden både i exploateringsredovisningen och som investeringar. En översyn av tidigare exploaterade områden pågår. Delar av befintliga områden som i dagsläget finns i anläggningsregistret och som kommunen inte längre äger kommer att överföras till exploateringsredovisningen.

## **Stavstensudde, etapp 1**

Exploateringen på Stavstensudde påbörjades 2006 och etapp 1 beräknas, efter viss försening, att vara färdigställd under 2009. Förseningen beror främst på att husförsäljningen gått trögt i vissa områden, och därför har inte husen färdigställts i den takt som ursprungligen beräknats. Första inflyttningen var i februari 2007. Hela etappen 1 såldes till några större exploatörer. Dessa har sedan uppfört åtta byar med totalt 160 bostäder. I området finns både enfamiljshus och flerfamiljshus.

## **Pålsgården, etapp 2**

Pålsgården, etapp 2 i Anderslöv påbörjades hösten 2006. Tomterna såldes redan under 2006 för 2,8 Mkr och resultatet av tomtförsäljningen bokfördes direkt i resultaträkningen. Det byggs 15 bostäder i etappen och flertalet uppförs av en och samma exploatör. Etapp 1 ingår inte i denna redovisning eftersom den påbörjades tidigare. Vissa kostnader är svåra att särskilja för etapperna, eftersom arbeten ibland görs för båda etapperna samtidigt. Området beräknas vara färdigt 2009.

## **Serresjö inklusive Trelleborgshem och Riksbyggen**

I Serresjöområdet finns både enfamiljshus, flerfamiljshus och en kommunal skola. AB Trelleborgshem och Riksbyggen uppför lägenheter. Övriga hus uppförs både av större exploatörer och av privatpersoner. Området beräknas bli klart 2009. Ca 50 % av området kommer att kvarstå i kommunens ägo, på grund av att skolan ligger i området.

## **Skegrie 27:1**

I Skegrie är det stor efterfrågan på bostäder och därför exploateras ytterligare ett område där med ca 80 tomter. Så gott som alla tomter är sålda. Byggnation av hus pågår på flera tomter och området förväntas stå klart 2010. Det är både externa exploatörer och privatpersoner som uppför bostäderna. I området ingår en handelstomt och en daghemstomt, men för närvarande används båda dessa tomter till daghemspaviljonger.

## **Dalköpinge/Svartesjö**

Kommunen har dragit fram vatten och avlopp till tomtragränsen. En exploatör ska bygga gator i området som sedan ska övertas av kommunen. På grund av finanskrisen har exploatören i dagsläget stoppat all byggnation i området. En översyn av området pågår, men arbetet förväntas komma igång under 2009.

## **Västervång 2:25**

34 tomter ska byggas på ett nytt område på Västervång. Så gott som alla tomter har tecknats i början av 2009. Kommunen har påbörjat arbetet med området och tomterna förväntas bli tillgängliga för byggnation till sommaren 2009.

Inkomst (tkr)	Utfall t.o.m. 2007	Utfall 2008	Totalt	Budget t.o.m. 2008	Avvikelse	Total budget
Stavstensudde	41 400	0	41 400	41 400	0	41 400
Pålsgården, etapp 2*	0	0	0	0	0	2 800
Serresjö	13 520	15	13 535	13 475	60	13 475
Skegrie 27:1	6 320	17 280	23 600	33 429	-9 829	33 350
Svartesjö/Dalköpinge	0	6 300	6 300	6 300	0	6 300
Västervång 2:25	0	0	0	0	0	18 700
<b>Summa inkomster</b>	<b>61 240</b>	<b>23 595</b>	<b>84 835</b>			<b>116 025</b>
<b>Utgifter (tkr)</b>						
Stavstensudde	-23 150	-5 533	-28 683	-29 700	1 017	-32 700
Pålsgården, etapp 2*	-2 722	-254	-2 976	-2 950	-26	-3 575
Serresjö	-13 347	877	-12 470	-16 800	4 330	-17 245
Skegrie 27:1	-15 640	-16 914	-32 554	-27 425	-5 129	-30 885
Svartesjö/Dalköpinge	0	0	0	-1 200	1 200	-1 900
Västervång 2:25	0	-1 002	-1 002	-1 200	198	-8 680
<b>Summa utgifter</b>	<b>-54 859</b>	<b>-22 826</b>	<b>-77 685</b>			<b>-94 985</b>

\*Tomtförsäljning Pålsgården, etapp 2 gjordes 2006 och bokfördes då i resultaträkningen. Totala försäljningen uppgick till 2 800 tkr.



# Sammanställd redovisning

## Fem år i sammandrag

(Koncern)	2008	2007	2006	2005	2004
Årets resultat (Mkr)	56,0	93,4	91,2	66,0	30,3
Låneskuld (Mkr)	1 503,1	1 407,6	1 144,1	1 004,4	615,0
Eget kapital (Mkr)	1 545,3	1 507,8	1 404,1	1 312,9	1 238,1
Likvida medel (Mkr)	255,1	307,9	273,1	293,0	95,8
Soliditet (%)	40,2	41,9	43,8	45,6	54,9

## RESULTATRÄKNING (Mkr)

(Koncern)	Not	2008	2007	2006
Verksamhetens intäkter	1	802,3	768,1	699,9
Verksamhetens kostnader	2	-2 187,8	-2 074,3	-1 931,9
Jämförelsestörande poster / reavinster fastighetsfsg		17,0	25,6	23,5
Avskrivningar		-140,3	-124,4	-115,9
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>		<b>-1 508,8</b>	<b>-1 405,0</b>	<b>-1 324,4</b>
Skatteintäkter		1 297,0	1 238,9	1 168,2
Generella statsbidrag och utjämning		341,4	299,0	284,1
Finansiella intäkter	3	13,4	13,3	18,1
Finansiella kostnader	4	-76,3	-54,9	-42,3
<b>Resultat före extraordinära poster</b>		<b>66,7</b>	<b>91,3</b>	<b>103,7</b>
Skatteskostnader		-5,4	-4,9	-5,0
Latent skatt		-5,3	7,0	-7,5
<b>Årets resultat</b>	<b>5</b>	<b>56,0</b>	<b>93,4</b>	<b>91,2</b>



**BALANSRÄKNING (Mkr)**

(Koncern)	Not	2008	2007	2006
<b>TILLGÅNGAR</b>				
<b>Anläggningstillgångar</b>				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	6	2 864,1	2 513,3	2 303,0
Maskiner och inventarier	7	100,8	318,4	93,0
Övriga materiella anläggningar		253,2	97,1	242,6
Finansiella anläggningstillgångar		80,6	82,5	69,0
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>3 298,7</b>	<b>3 011,3</b>	<b>2 707,6</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>				
Förråd		79,7	57,6	31,5
Fordringar	8	210,5	221,8	192,2
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	1,5
Kassa och bank	9	255,1	307,9	273,1
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>545,3</b>	<b>587,3</b>	<b>498,3</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>3 844,0</b>	<b>3 598,6</b>	<b>3 205,9</b>
<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>				
<b>Eget kapital,</b>		<b>1 545,3</b>	<b>1 507,8</b>	<b>1 404,1</b>
<i>därav årets resultat</i>		<i>56,0</i>	<i>93,4</i>	<i>91,2</i>
<b>Summa eget kapital</b>		<b>1 545,3</b>	<b>1 507,8</b>	<b>1 404,1</b>
<b>Avsättningar</b>				
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		91,8	80,0	59,8
Andra avsättningar		42,6	19,1	26,1
<b>Summa avsättningar</b>		<b>134,4</b>	<b>99,1</b>	<b>85,9</b>
<b>Skulder</b>				
Långfristiga skulder	10	1 503,1	1 407,6	1 144,1
Kortfristiga skulder	11	661,2	584,1	571,8
<b>Summa skulder</b>		<b>2 164,3</b>	<b>1 991,7</b>	<b>1 715,9</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>		<b>3 844,0</b>	<b>3 598,6</b>	<b>3 205,9</b>
<b>ANSVARSFÖRBINDELSER</b>				
Borgensåtaganden		1 259,4	986,6	932,3
Pensionsförpliktelser, ej bland skulder eller avsättningar		894,5	886,1	761,2
Övriga förpliktelser		8,2	0,2	0,2
<b>STÄLLDA PANTER</b>				
Pantbrev		0,0	0,0	33,3

## FINANSIERINGSANALYS (Mkr)

(Koncern)

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	2008	2007
Årets resultat	56,0	93,4
Justering för av- och nedskrivningar	140,3	124,4
Justering för gjorda avsättningar	17,0	13,3
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-10,2	-18,7
<b>Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapital</b>	<b>203,1</b>	<b>212,4</b>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	11,3	-26,1
Ökning/minskning förråd och varulager	-22,1	-29,7
Ökning/minskning kortfristiga skulder	77,0	12,3
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>	<b>269,3</b>	<b>168,9</b>
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-442,5	-420,4
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	23,0	34,7
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	-2,9
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	1,5	0,0
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>	<b>-418,0</b>	<b>-388,6</b>
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Nyupptagna lån	125,5	303,8
Amortering av skuld	-30,0	-40,3
Förändring av långfristiga fordringar	0,4	-10,6
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>	<b>95,9</b>	<b>252,9</b>
<b>ÅRETS KASSAFLÖDE</b>	<b>-52,8</b>	<b>33,2</b>
Likvida medel vid årets början	307,9	274,7
Likvida medel vid årets slut	255,1	307,9

2007 var första året som det gjordes en finansieringsanalys för kommunkoncernen. P.g.a. att bolagen har använt olika metoder tidigare så har kommunen valt att bygga på med jämförelsesiffror efter hand.

## NOTER (Koncern)

(Mkr)	2008	2007	2006	(Mkr)	2008	2007	2006
<b>Not 1: Verksamhetens intäkter</b>				<b>Not 2: Verksamhetens kostnader</b>			
Trelleborgs Kommun	420,5	416,0	393,1	Trelleborgs Kommun	1 946,7	1 857,1	1 745,1
Trelleborgs Hamn AB	198,1	181,3	161,8	Trelleborgs Hamn AB	127,1	117,9	105,9
AB Trelleborgshem	160,2	150,8	142,0	AB Trelleborgshem	106,2	102,1	95,7
Trelleborgs Energiförsäljning AB	107,3	98,4	95,6	Trelleborgs Energiförsäljning AB	103,4	91,7	89,8
Östersjöterminalen AB	10,2	9,0	15,4	Östersjöterminalen AB	8,2	7,4	7,2
Trelleborgs Kommuns Utv. AB	14,7	12,4	12,6	Trelleborgs Kommuns Utv. AB	15,4	12,2	12,1
Trelleborgs Fjärrvärme AB	28,5	26,2	8,3	Trelleborgs Fjärrvärme AB	18,3	11,9	5,0
Interna poster	-137,2	-126,0	-128,8	Interna poster	-137,5	-126,0	-128,8
<b>Summa</b>	<b>802,3</b>	<b>768,1</b>	<b>699,9</b>	<b>Summa</b>	<b>2 187,8</b>	<b>2 074,3</b>	<b>1 931,9</b>

(Mkr)	2008	2007	2006	(Mkr)	2008	2007	2006
<b>Not 3: Finansiella intäkter</b>				<b>Not 8: Fordringar</b>			
Trelleborgs Kommun	22,3	18,9	21,5	Trelleborgs Kommun	144,2	167,4	145,0
Trelleborgs Hamn AB	5,0	2,5	2,0	Trelleborgs Hamn AB	31,3	43,1	24,0
AB Trelleborgshem	2,2	2,2	2,7	AB Trelleborgshem	13,3	9,4	6,7
Övriga bolag	1,6	1,6	0,8	Trelleborgs Energiförsäljning AB	32,2	34,3	38,3
Interna poster	-17,7	-11,9	-8,9	Östersjöterminalen AB	4,0	3,5	1,2
<b>Summa</b>	<b>13,4</b>	<b>13,3</b>	<b>18,1</b>	Trelleborgs Kommuns Utv.	4,8	3,1	3,0
<b>Not 4: Finansiella kostnader</b>				Trelleborgs Fjärrvärme AB	12,3	7,5	4,6
Trelleborgs Kommun	30,1	21,8	15,5	Interna poster	-31,6	-46,5	-30,6
Trelleborgs Hamn AB	28,8	17,6	12,4	<b>Summa</b>	<b>210,5</b>	<b>221,8</b>	<b>192,2</b>
AB Trelleborgshem	26,6	23,3	22,0	<b>Not 9: Kassa och bank</b>			
Övriga bolag	5,1	4,1	1,3	Trelleborgs Kommun	154,0	103,0	150,4
Interna poster	-14,3	-11,9	-8,9	Trelleborgs Hamn AB	54,5	166,5	57,6
<b>Summa</b>	<b>76,3</b>	<b>54,9</b>	<b>42,3</b>	Trelleborgs Energiförsäljning AB	18,9	19,3	13,6
<b>Not 5: Årets resultat</b>				Östersjöterminalen AB	9,2	15,5	18,1
Trelleborgs Kommun	33,8	41,5	63,8	Övriga bolag	18,5	3,6	33,4
Trelleborgs Hamn AB	14,5	35,1	18,4	<b>Summa</b>	<b>255,1</b>	<b>307,9</b>	<b>273,1</b>
AB Trelleborgshem	6,9	5,6	8,0	<b>Not 10: Långfristiga skulder</b>			
Trelleborgs Energiförsäljning AB	3,1	5,3	4,3	Trelleborgs Kommun	258,8	252,1	220,5
Östersjöterminalen AB	1,1	0,9	5,2	Trelleborgs Hamn AB	583,3	596,9	425,7
Trelleborgs Kommuns Utv. AB	-0,6	0,1	0,5	AB Trelleborgshem	652,1	612,4	601,6
Trelleborgs Fjärrvärme AB	0,2	4,9	0,9	Trelleborgs Fjärrvärme AB	157,2	108,1	81,6
Interna poster	-3,0	0,0	-9,7	Övriga bolag	0,0	0,0	4,1
<b>Summa</b>	<b>56,0</b>	<b>93,4</b>	<b>91,2</b>	Interna poster	-148,3	-161,9	-189,4
<b>Not 6: Mark, byggnader och tekniska anläggningar</b>				<b>Summa</b>	<b>1 503,1</b>	<b>1 407,6</b>	<b>1 144,1</b>
Trelleborgs Kommun	1 492,2	1 415,8	1 298,9	<b>Not 11: Kortfristiga skulder</b>			
Trelleborgs Hamn AB	426,2	212,9	228,1	Trelleborgs Kommun	554,5	494,6	467,6
AB Trelleborgshem	770,2	742,3	688,7	Trelleborgs Hamn AB	62,0	59,8	49,5
Östersjöterminalen AB	25,5	24,7	24,4	AB Trelleborgshem	47,8	42,9	29,2
Trelleborgs Fjärrvärme AB	149,9	117,4	85,0	Trelleborgs Energiförsäljning AB	22,6	28,7	32,7
Övriga bolag	0,1	0,2	0,2	Övriga bolag	19,6	18,3	23,5
Interna poster *	0,0	0,0	-22,3	Interna poster	-45,3	-60,2	-30,7
<b>Summa</b>	<b>2 864,1</b>	<b>2 513,3</b>	<b>2 303,0</b>	<b>Summa</b>	<b>661,2</b>	<b>584,1</b>	<b>571,8</b>
<b>Not 7: Maskiner och inventarier</b>				*(koncernintern reavinst)			
Trelleborgs Kommun	60,7	56,0	60,0				
Trelleborgs Hamn AB	36,9	260,0	30,5				
AB Trelleborgshem	1,1	0,4	0,3				
Trelleborgs Energiförsäljning AB	0,6	0,6	0,5				
Östersjöterminalen AB	0,5	0,7	0,9				
Trelleborgs Kommuns Utv. AB	0,2	0,2	0,2				
Trelleborgs Fjärrvärme AB	0,8	0,5	0,5				
<b>Summa</b>	<b>100,8</b>	<b>318,4</b>	<b>93,0</b>				

# Kommunens värdehandlingar

Organisation/objekt	Antal	Nominellt värde
<b>Aktier och andelar</b>		
Malmöhushälsan AB	1 000	100 000
AB Trelleborgshem	215 350	21 535 000
Kommunaktiebolaget	19	1 900
Östersjöterminalen AB	1 500	1 500 000
Sydvästra Skånes Avfalls AB	1 241	1 241 000
Trelleborgs Hamn AB	24 000	2 400 000
Trelleborgs Kommuns Utvecklings AB, A-aktier	5 000	500 000
Trelleborgs Kommuns Utvecklings AB, B-aktier	5 000	500 000
Trelleborgs Energiförsäljning AB	1 000	100 000
Malmöhus läns företagareförening upa	27	270
Trelleborgs Fjärrvärme AB	4 000	4 000 000
Kommuninvest i Sverige AB	38 576	1 944 879
Kommunassurans Syd Försäkrings AB	1 875	1 875 000
<b>Bostadsrätter</b>		
Riksbyggens Brf Trelleborgshus nr 6, Barnstuga Högalid	1	
Riksbyggens Brf Trelleborgshus nr 21 (nr 0601), Kasalagatan 6	1	
Riksbyggens Brf Trelleborgshus nr 22 (nr 0602), Kasalagatan 4	1	
<b>Inteckningar</b>		
Tomten nr 2 kvarteret Loftgången i Trelleborg		376 000
Skegrie 6:94, Skegrie socken (säkerhet för lån till idrottsföreningen Altona)		100 000
Torshög 1:27, Gylle socken (säkerhet för lån till Gylle Allmänna Idrottsförening)		100 000
Dalköpinge 6:22		1 100 000
Trelleborg Ponny 5		620 000



# Panter och ansvarsförbindelser

(tkr)

## Tillgångar inom linjen

Bostadsrätter:

Brf Rosenhäll, Anderslöv, Hus 2 Våning 1D	181,1
Brf Örnungen, Anderslöv, Lgh 1A	86,9
<b>SUMMA</b>	<b>268,0</b>

## Borgensåtaganden och övriga ansvarsförbindelser:

AB Trelleborgshem	652 528,1
Trelleborgs Fjärrvärme AB (KF 2/2002)	163 120,0
Trelleborgs Energiförsäljnings AB (KF 93/2002) samt (KS 73/2005) 20 000 tkr ej utnyttjad	0,0
Östersjöterminalen AB (KF 49/2000) 60 000 tkr ej utnyttjad	0,0
Trelleborgs byakontakt ek för (KF 46/2004)	520,0
Trelleborgs Hamn AB (KF120/2004)	435 000,0
SBAB:s, Balken Finans och BKN's utgående kapitalfordran för sådana statliga bostadslån till egnahem och småhus med bostadsrätt där kommunen kan antas ha tecknat förlustansvar upptill ett belopp som motsvarar 40% av låneskulden vid förlusttillfället. Uppgiften är av statistisk karaktär.	2 590,5
Borgen för kommunens andel i Sydvästra Skånes Avfalls AB's pensionsåtaganden (KF 9/79) samt tidigare Kemiavfalls pensionsåtaganden (KF 7/82) (Kemiavfall ingår numera i moderbolaget) (KF 105/85)	5 677,9
Trelleborgs kommun har i april 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 223 kommuner som per 2008-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret skall fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest. Trelleborgs kommun hade vid årsskiftet 2008/2009 en ägarandel i Kommuninvest som uppgick till 0,83 procent.	
<b>SUMMA</b>	<b>1 259 436,5</b>

# Redovisningsprinciper

Från och med 1998 regleras redovisningen inom kommunsektorn av den kommunala redovisningslagen (SFS 1997:614). I övrigt ska kommunsektorn följa de regelverk som gäller för övriga sektorer i samhället och som innefattas i begreppet God redovisningssed. Rådet för kommunal redovisning lämnar anvisningar och rekommendationer i frågor där kommunsektorn skiljer sig från övriga sektorer (särartsfrågor). Trelleborgs kommun följer lagstiftning och merparten av lämnade rekommendationer.

**Anläggningstillgångar** värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I de fall då hela eller delar av investeringen finansieras med bidrag reduceras tillgångens anskaffningsvärde med bidragets storlek. Avskrivningar är månatliga värdeminskningar som fördelas på tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivningen påbörjas när investeringen tas i bruk.

**Anslutningsavgifter** för vatten & avlopp samt elnät bokförs från och med år 2004 som driftintäkter. Avgifterna periodiseras utifrån samma tider som anläggningstillgångarnas avskrivningstider, det vill säga för vatten & avlopp 50 år samt för elnät 25 år. Tidigare års anslutningsavgifter är bokförda som investeringsinkomster.

**Exploateringstillgångar/-skulder:** 2006 antog kommunen en exploateringspolicy, som går ut på att all mark som iordningsställs för vidareförsäljning skall redovisas som omsättningstillgång istället för anläggningstillgång. Varje områdes intäkter och kostnader skall sammanställas. När ett område är färdigställt, görs en slutredovisning och resultatet bokas först då in i resultaträkningen. Den del av exploateringsområdet som kommunen skall fortsätta att äga bokas i samband med slutredovisningen in som en anläggningstillgång i anläggningsregistret.

I en övergångsperiod används både den nya exploateringsredovisningen och den traditionella redovisningen, men en översyn avseende tidigare färdigställda områden har påbörjats. Stavstensudde, Serresjö, Pålsgården etapp 2, Skegrie 27:1 och Svartesjö/Dalköpinge 6:15 ingår för närvarande i redovisningen. Alla nya områden skall redovisas enligt den nya exploateringspolicyen.

**Leasingavtal** redovisas från och med 2003 som långfristig skuld.

**Långsiktiga, finansiella placeringar** har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Värderingen görs utifrån en total portfölj.

**Pensioner** redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär att all pension som intjänats före år 1998, inklusive förväntad särskild löneskatt, inte tas upp som avsättning i balansräkningen utan redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen. Utbetalningar av pensionsförmåner, inklusive särskild löneskatt, som tjänats in före 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Pensionsförmåner, inklusive särskild löneskatt, som tjänats in från och med 1998, redovisas som kostnad i resultaträkningen och som avsättning i balansräkningen. Den totala pensionskulden har beräknats schablonmässigt utifrån en prognos från KPA, som bygger på gällande pensionsavtal och ett antal antaganden om bland annat löneutveckling, realränteutveckling, pensionstidpunkt och medellivslängd.

Kommunerna för gemensamma överläggningar med Region Skåne angående ekonomisk reglering i form av en ny pensionsöverenskommelse på grund av uteblivna kostnadsbidrag för bl a Ädel sedan tillkomsten av pensionsavtalet PFA 1998. Storleken på för kommunen aktuellt retroaktivt engångsbelopp samt framtida löpande kostnadsbidrag kan inte preciseras i bokslut 2008.

**Skatteintäkter** redovisades i bokslut 2006 enligt prognosen från SKL med hänsyn till försiktighetsprincipen. Under 2007 har rekommendation 4.1 i Rådet för kommunal redovisning ändrats till att istället för ESV följa SKL:s prognos och därmed följer Trelleborgs kommun gällande rekommendation igen.

**Upplupna löner och ersättningar** har tidigare inte periodiserats fullt ut. Från och med bokslut 2007 görs periodiseringen via fil från lönesystemet in i ekonomisystemet, vilket får till följd att alla upplupna löner och ersättningar blir rätt periodiserade. Endast skolnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden periodiserade sina upplupna löner tidigare. Dessa löner bokades i bokslutet 2007, liksom tidigare år, via resultaträkningen. Övriga nämnders upplupna löner bokades över det egna kapitalet 2007, eftersom det var en förändrad redovisningsprincip med betydande resultatpåverkan. I årets bokslut har samtliga kostnader avseende upplupna löner bokförts över resultaträkningen.

# Ord och begrepp

**Anläggningskapital** är skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder, det vill säga bundet eget kapital i anläggningar.

**Anläggningstillgångar** är fast och lös egendom avseende för stadigvarande bruk.

**Avskrivningar** är en planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångarnas livslängd. Avskrivning sker från och med månaden efter investeringen är färdigställd. De planliga avskrivningstiderna följer Svenska Kommunförbundets rekommendationer.

**Avsättningar** avser förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra till sin förekomst men ovissa till belopp och/eller till den tidpunkt då de ska infrias. Som exempel kan nämnas avsättning för pensioner.

**Balansräkningen** visar kommunens ekonomiska ställning per den 31/12 respektive år. Den visar hur kapitalet använts (tillgångar) och hur det anskaffats (eget kapital, avsättningar och skulder).

**Balansräkningsenheterna** visar de olika taxekollektivens (elnät, vatten & avlopp samt renhållning) ekonomiska ställning per den 31/12 respektive år. Värdena ingår i kommunens resultat- och balansräkning.

**Finansieringsanalysen** visar vad som har påverkat kommunens förändring av likvida medel.

**Eget kapital** är den del av kommunens totala kapital som finansierats med egna medel och består av anläggningskapital och rörelsekapital.

**Exploateringstillgång** är mark som iordningställts i avsikt att säljas.



**Finansiella intäkter och kostnader** är poster som inte är direkt hänförliga till verksamheten, ex bankräntor.

**Internränta** är en kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjats av verksamheterna. I den interna redovisningen belastas verksamheterna med intern ränta. Internräntan var 5 procent under år 2008. På anläggningstillgångarnas restvärde beräknas intern ränta från och med månaden efter investeringen är färdigställd och ingår i drift- och investeringsredovisningen.

**Kapitalkostnader** är summan av intern ränta och avskrivningar.

**Kommunbidrag** är den del av kommunens skattemedel som tillförs respektive nämnd för att finansiera nettokostnaderna. Nämndernas resultat blir därmed detsamma som avvikelse mot budget.

**Kortfristiga fordringar och skulder** består av fordringar och skulder hänförliga till den löpande verksamheten, som förfaller till betalning inom ett år efter balansdagen.

**Likvida medel** avser kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, ex kassatillgångar.

**Likviditet** är ett mått på kommunens betalningsberedskap på kort sikt. Måttet visar kommunens finansiella styrka på kort sikt.

**Långfristiga fordringar och skulder** är fordringar och skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen. Kommande års amortering redovisas som kortfristig skuld.

**Lägsta värdets princip** används vid värdering av omsättningstillgångar och finansiella placeringar. Tillgången upptas i bokföringen till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde.

**Nettokostnader** är driftkostnader efter avdrag för de intäkter som finns inom respektive verksamhet, t ex driftbidrag, avgifter och diverse ersättningar. Nettokostnaden finansieras med skattemedel.

**Nettoinvesteringar** är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag. Nettoinvesteringarna framgår av investeringsredovisningen.

**Omsättningstillgångar** är lös egendom som inte är anläggningstillgångar, dvs likvida medel, kortfristiga fordringar och förråd.

**Periodisering** görs för att matcha kostnader och intäkter mot varandra och till den redovisningsperiod som de tillhör.

**Rebalansera** innebär att medel flyttas från ett tillgångslag (svenska aktier, globala aktier eller räntebärande värdepapper) till ett annat. Syftet är att fördelningen i placeringsportföljen ska återgå till den fördelning som är beslutad enligt finanspolicyn, dvs 50 procent räntebärande värdepapper, 30 procent svenska aktier och 20 procent globala aktier.

**Resultaträkningen** visar årets finansiella resultat och hur det uppkommit.

**Rörelsekapital** är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

**Självfinansieringsgrad** är förmågan att själv finansiera sina investeringar. Driftsresultat plus avskrivningar ställs i relation mot nettoinvesteringar.

**Sociala avgifter** har bokförts i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen och ingår i drift- och investeringsredovisningen.

- Uppdragstagare 32,42 procent
- Övriga anställda 41,52 procent

**Soliditet** anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Måttet visar långsiktig betalningsförmåga. Högre soliditet ger ett långsiktigt ekonomiskt handlingsutrymme.



